

Rolnummers 4034 en 4093
Arrest nr. 89/2011 van 31 mei 2011

ARREST

In zake : de beroepen tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van het decreet van de Franse Gemeenschap van 16 juni 2006 tot regeling van het aantal studenten in sommige cursussen van de eerste cyclus van het hoger onderwijs, ingesteld door Nicolas Bressol en anderen en door Céline Chaverot en anderen.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters R. Henneuse en M. Bossuyt, de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, J. Spreutels en T. Merckx-Van Goey, en, overeenkomstig artikel 60*bis* van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, emeritus voorzitter M. Melchior, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van emeritus voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de beroepen en rechtspleging

a. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 7 augustus 2006 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 9 augustus 2006, is beroep tot vernietiging ingesteld van het decreet van de Franse Gemeenschap van 16 juni 2006 tot regeling van het aantal studenten in sommige cursussen van de eerste cyclus van het hoger onderwijs (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 6 juli 2006), door Nicolas Bressol, Anthony Wolf, Cédric Helie en Valérie Jabot, die keuze van woonplaats doen te 1180 Brussel, Brugmannlaan 403, Claude Keusterickx, wonende te 1060 Brussel, Kemmelberglaan 25, Denis Wilmet, wonende te 1970 Wezembeek-Oppem, Ahornbomenlaan 6, Charlène Meurou, wonende te 1020 Brussel, Emile Bockstaellaan 288, David Bacquart, wonende te 1421 Ophain, rue des Combattants 11, Ayhar Gabriel Arslan, wonende te 1040 Brussel, Veldlaan 110, Yves Busegnies, wonende te 1200 Brussel, Moonensstraat 15, Serge Clement, wonende te 1480 Tubeke, chaussée de Mons 432, Sabine Gelaes, wonende te 4420 Saint-Nicolas, rue de la Fontaine 84, Etienne Dubuisson, wonende te 1050 Brussel, Elizastraat 36, Caroline Kinet, wonende te 1180 Brussel, Klipveldstraat 20, Dominique Peeters, wonende te 1070 Brussel, Dokter Jacobsstraat 74, Robert Lontie, wonende te 1460 Itter, rue du Croiseau 38, Yannick Homerin, wonende te 1160 Brussel, Meunierstraat 58, Isabelle Pochet, wonende te 1780 Wemmel, De Raedemaekerlaan 1, Walid Salem, wonende te 1090 Brussel, Dikkebeuklaan 22/104, Karin Van Loon, wonende te 1180 Brussel, Horzelstraat 383, Olivier Leduc, wonende te 1200 Brussel, Tiendagwandlaan 26, Annick Van Wallendael, wonende te 1040 Brussel, Antoine Gautierstraat 97, Dorothée Van Eecke, wonende te 1000 Brussel, Franklinstraat 27, Olivier Ducruet, wonende te 1200 Brussel, Brand Whitlocklaan 108, Céline Hinck, wonende te 1401 Baulers, avenue Reine Astrid 4, Nicolas Arpigny, wonende te 1410 Waterloo, avenue du Clair Pré 8, Eric De Gunsch, wonende te 1090 Brussel, Rommelaerlaan 213, Thibaut De Mesmaeker, wonende te 1410 Waterloo, Allée des Grillons 4, Mikel Ezquer, wonende te 7331 Baudour, avenue Goblet 108, Constantino Balestra, wonende te 1420 Eigenbrakel, Chemin des Voiturons 107, Philippe Delince, wonende te 1380 Lasne, Chemin du Bonnier 5, Madeleine Merche, wonende te 1180 Brussel, Reisdorfflaan 32, Jean-Pierre Saliez, wonende te 1420 Eigenbrakel, avenue Wellington 25 A, Véronique de Mahieu, wonende te 1450 Cortil-Noirmont, rue du Tilleul 1, Philippe Meeus, wonende te 1860 Meise, Zerlegem 27, Muriel Alard, wonende te 1150 Brussel, Van Der Meerschenlaan 23/4, Danielle Collard, wonende te 1180 Brussel, Edouard Michielsstraat 54, Pierre Castelein, wonende te 1160 Brussel, Pauwenstraat 14, Dominique De Crits, wonende te 1040 Brussel, Baron Lambertstraat 52, André Antoine, wonende te 1040 Brussel, Camille Josetlaan 21/3, Christine Antierens, wonende te 1030 Brussel, Wijnheuvelenstraat 270, Brigitte Debert, wonende te 1440 Kasteelbrakel, rue Landuyt 147, Véronique Leloux, wonende te 1400 Nijvel, Faubourg de Namur 55, Patrick Parmentier, wonende te 1170 Brussel, Théophile Vander Elststraat 66, en Martine Simon, wonende te 1200 Brussel, Watermanlaan 1.

De vordering tot schorsing van hetzelfde decreet, ingesteld door dezelfde verzoekende partijen, is verworpen bij het arrest nr. 134/2006 van 29 augustus 2006, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 10 oktober 2006.

b. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 12 december 2006 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 13 december 2006, is beroep tot vernietiging ingesteld van de artikelen 1 tot 10 en 15 van hetzelfde decreet door

Céline Chaverot, Marine Guiet, Floriane Poirson, Laura Soumagne, Elodie Hamon, Benjamin Lombardet, Julie Mingant, Marthe Simon, Charlyne Ficek, Anaïs Serrate, Sandrine Jadaud, die keuze van woonplaats doen te 1000 Brussel, Regentschapsstraat 43/5, Patricia Barbier, wonende te 1180 Brussel, Rittwegerstraat 30, Laurence Coulon, wonende te 7850 Edingen, Aatsesteenweg 120, Renée Hollestelle, wonende te 5200 Saint-Servais, rue Muzet 9, Jacqueline Ghion, wonende te 1410 Waterloo, rue Emile Dury 92, Pascale Schmitz, wonende te 1341 Cérroux-Mousty, rue Franquerlies 107, Sophie Thirion, wonende te 1060 Brussel, Vanderschrickstraat 10, Céline Vandeuuren, wonende te 1020 Brussel, Stefaniastraat 20, en Isabelle Compagnion, wonende te 1200 Brussel, Slegerslaan 167.

Die zaken, ingeschreven onder de nummers 4034 en 4093 van de rol van het Hof, werden samengevoegd.

De Franse Gemeenschapsregering heeft een memorie ingediend in elke zaak, de verzoekende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend in hun zaak en de Franse Gemeenschapsregering heeft ook een memorie van wederantwoord ingediend in elke zaak.

Bij beschikking van 17 oktober 2007 heeft het Hof de zaken in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 20 november 2007 na de Franse Gemeenschapsregering te hebben verzocht uiterlijk op de dag van de terechtzitting :

1) het Hof op de hoogte te brengen van de stand van zaken van de procedure die werd opgestart door de beslissing van de Europese Commissie van 24 januari 2007 in verband met het decreet van 16 juni 2006;

2) aan het Hof de volgende stukken toe te sturen :

. de ingebrekestelling die in januari 2007 aan de Belgische overheden werd toegestuurd in verband met het voormelde decreet;

. een eventueel met redenen omkleed advies dat door de Europese Commissie zou zijn toegestuurd op grond van artikel 226 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap;

. elk ander document dat aan de Belgische overheden werd toegestuurd in het raam van de procedure die werd opgestart door de beslissing van de Europese Commissie van 24 januari 2007 in verband met het voormelde decreet.

Op de openbare terechtzitting van 20 november 2007 :

- zijn verschenen :

. Mr. M. Snoeck, Mr. J. Troeder en Mr. M. Mareschal, advocaten bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partijen in de zaak nr. 4034;

. Mr. J. Troeder en Mr. M. Mareschal, advocaten bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partijen in de zaak nr. 4093;

. Mr. M. Nihoul, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Franse Gemeenschapsregering;

- hebben de rechters-verslaggevers J.-P. Snappe en L. Lavrysen verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- zijn de zaken in beraad genomen.

Bij tussenarrest nr. 12/2008 van 14 februari 2008, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 26 februari 2008, heeft het Hof prejudiciële vragen gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Bij arrest van 13 april 2010 heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie op die vragen geantwoord.

Bij beschikking van 6 juli 2010 heeft het Hof de dag van de terechtzitting bepaald op 1 december 2010, na :

- de Franse Gemeenschapsregering te hebben uitgenodigd een aantal vragen te beantwoorden;

- de verzoekende partijen in de zaken nrs. 4034 en 4093 te hebben uitgenodigd vóór 10 november 2010 een aanvullende memorie in antwoord op de aanvullende memorie van de Franse Gemeenschapsregering ter griffie neer te leggen, uit te wisselen en een afschrift ervan aan de voormelde Regering te doen toekomen.

De Franse Gemeenschapsregering heeft een aanvullende memorie ingediend.

De verzoekende partijen hebben een aanvullende memorie in antwoord op de aanvullende memorie van de Franse Gemeenschapsregering ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 1 december 2010 :

- zijn verschenen :

- . Mr. M. Snoeck en Mr. J. Troeder, advocaten bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partijen in de zaak nr. 4034;

- . Mr. J. Troeder, advocaat bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partijen in de zaak nr. 4093;

- . Mr. M. Nihoul, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Franse Gemeenschapsregering, en Nathalie Jauniaux, directrice van het Waarnemingscentrum voor het hoger onderwijs bij het Ministerie van de Franse Gemeenschap;

- hebben de rechters-verslaggevers J.-P. Snappe en L. Lavrysen verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde partijen gehoord;
- zijn de zaken in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

A.1.1. In hoofdorde vraagt de Franse Gemeenschapsregering aan het Hof om het beroep tot vernietiging van de bepalingen van het decreet van 16 juni 2006 « tot regeling van het aantal studenten in sommige cursussen van de eerste cyclus van het hoger onderwijs » als ongegrond te beschouwen.

In ondergeschikte orde, indien het Hof de antwoorden van de Regering op de door het Hof in zijn voormelde beschikking van 6 juli 2010 gestelde vragen (weergegeven in B.6) ontoereikend zou achten, vraagt de Regering aan het Hof haar de tijd te laten om de gegevens te verzamelen die alle rechtsonzekerheid kunnen wegnemen, of het decreet van 16 juni 2006 te vernietigen in zoverre het bepaalde cursussen betreft.

A.1.2.1. De Franse Gemeenschapsregering formuleert enkele algemene opmerkingen alvorens die vragen te beantwoorden.

Zij merkt in de eerste plaats op dat het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 13 april 2010 geen antwoord geeft op de vraag of de kwaliteit van het onderwijs een dwingende reden van algemeen belang is die een beperking van het vrije verkeer van studenten kan verantwoorden.

Zij is ook van mening dat het Hof van Justitie de relevantie erkent van de redenering van de Franse Gemeenschap. Zij onderstreept in dat opzicht dat de kwaliteit van de zorgverstrekking op een bepaald grondgebied niet alleen afhangt van de kwaliteit van de opleiding van de medische zorgverstrekkers, maar ook van hun aantal. De Regering merkt op dat, hoewel een beperking van het totale aantal studenten ertoe kan bijdragen de kwaliteit van die opleiding te verzekeren, zij het in de cursussen die door een groot aantal niet-verblijvende studenten worden gevolgd, niet mogelijk maakt te waarborgen dat een voldoende groot aantal gediplomeerde studenten zich op het betrokken grondgebied vestigt.

A.1.2.2. De Franse Gemeenschapsregering voert voorts aan dat, vóór de uitspraak van het arrest van het Hof van Justitie van 13 april 2010, de enige aanwijzingen waarover de Franse Gemeenschap beschikte om een indirecte discriminatie inzake de toegang tot de beroepsopleiding te verantwoorden, voortvloeiden uit het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van 7 juli 2005 (C-147/03, *Commissie van de Europese Gemeenschappen t. Republiek Oostenrijk*). De Regering voegt eraan toe dat zij, na het arrest van 13 april 2010, heeft getracht de elementen van verantwoording aan te vullen die eerder zijn aangevoerd tijdens de parlementaire voorbereiding van het bestreden decreet en vervolgens tijdens de procedures voor het Grondwettelijk Hof en voor het Hof van Justitie van de Europese Unie.

De Franse Gemeenschapsregering onderstreept evenwel dat het voorleggen van statistieken veronderstelt dat gegevens verschillende jaren vóór de verwerking ervan en gedurende een voldoende lange periode worden verzameld. Zij merkt op dat, op het ogenblik van de aanneming van het decreet van 16 juni 2006, de decreetgever niet beschikte over cijfergegevens betreffende de verblijfplaats van de studenten die waren ingeschreven voor de cursussen waarop dat decreet betrekking heeft, en dat het onmogelijk zou zijn geweest dergelijke gegevens te verzamelen vóór de aanneming van het decreet rekening houdend met het plotselinge karakter van de toestroom van buitenlandse studenten in het begin van het decennium en met het nieuwe criterium van verblijf dat het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in zijn arrest van 15 maart 2005 (C-209/03, *Bidar*) heeft erkend.

De Franse Gemeenschapsregering merkt ook op dat zij de aan haar gestelde vragen niet kan beantwoorden door gebruik te maken van gegevens die elders en voor andere doeleinden zijn verzameld.

De Regering wijst daarnaast erop dat het onmogelijk is nauwkeurige en betrouwbare gegevens te verzamelen over het beroepsleven van voormalige studenten, zonder afbreuk te doen aan de individuele vrijheden.

A.1.3. De Franse Gemeenschapsregering vestigt ten slotte de aandacht van het Hof op de gevaren van een te verregaand onderscheid tussen de verschillende stappen van de redenering die moet worden gevolgd om te oordelen over de verenigbaarheid van de bestreden reglementering met het Europees recht.

Zij voert aan dat het Hof aan het Hof van Justitie van de Europese Unie een vraag heeft gesteld omdat de risico's voor de volksgezondheid - zowel ten aanzien van de opleiding als ten aanzien van de zorgverstrekking - zeker bestonden vóór 2006 op het domein van de kinesitherapie en dat van de veterinaire wetenschappen, dat het Hof van Justitie van de Europese Unie aan het Hof de zorg heeft gelaten de geldigheid van het decreet van 16 juni 2006 *in concreto* te beoordelen en dat de Europese Commissie op 28 november 2007 heeft beslist de niet-nakomingsprocedure ingesteld tegen het Koninkrijk België te schorsen. De Regering voegt eraan toe dat, voor de domeinen van de gezondheidszorg die met de andere cursussen overeenstemmen, de Franse Gemeenschap het nuttig heeft geacht preventieve maatregelen te nemen zonder te wachten totdat het tekort aan medische zorgverstrekkers en de daling van de kwaliteit van het onderwijs werkelijkheid worden.

Zij merkt overigens op dat het arrest van 13 april 2010 de lidstaten van de Europese Unie toestaat preventieve maatregelen te nemen wanneer een tekort aan medische zorgverstrekkers dreigt en de moeilijkheid erkent om het indirecte verband tussen, enerzijds, de beroepsopleiding inzake gezondheidszorg en, anderzijds, de kwaliteit, het evenwicht en de toegankelijkheid van de gezondheidszorg aan te tonen.

A.2.1. In hoofdorde vragen de verzoekers aan het Hof het decreet van 16 juni 2006 in zijn geheel te vernietigen. In ondergeschikte orde vorderen zij de vernietiging van de artikelen 1, 2, 3 (2°), 4 tot 6, 7 (1°, 2°, 4° en 5°), 8 en 10 van dat decreet.

Zij zijn van mening dat het aan het Grondwettelijk Hof staat te oordelen over de verantwoording die de Franse Gemeenschapsregering voor het decreet geeft, en daarbij de methode te volgen die het Hof van Justitie van de Europese Unie in zijn arrest van 13 april 2010 heeft vastgelegd.

De verzoekers voegen eraan toe dat niet kan worden ingegaan op de vraag om uitstel van de Regering, aangezien de Franse Gemeenschap reeds meer dan vier jaar de tijd heeft gehad sinds de aanneming van het decreet om de nodige elementen van verantwoording bijeen te brengen.

A.2.2. De verzoekers formuleren enkele inleidende opmerkingen.

In de eerste plaats voeren zij aan dat de geldigheid van het decreet van 16 juni 2006 en de verantwoording voor de uitzondering op de Europese regels inzake niet-discriminatie en vrij verkeer die dat decreet vormt, moeten worden beoordeeld in het licht van de elementen waarover de Franse Gemeenschap beschikte bij de goedkeuring van dat decreet. De verzoekers citeren uit de conclusies van de advocaat-generaal bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen die in deze zaak zijn voorgesteld op 25 juni 2009, wijzen op de termijn van vijf jaar die het Koninkrijk België aan de Europese Commissie heeft gevraagd teneinde het betwiste decreet te kunnen verantwoorden, en zijn van mening dat de elementen van verantwoording voor dat decreet niet bestonden op het ogenblik van de aanneming ervan.

De verzoekers merken vervolgens op dat, zoals uit de door de Regering voorgelegde cijfers blijkt, de Franse Gemeenschap, die niet bevoegd is inzake volksgezondheid, de problematiek niet in haar geheel heeft kunnen benaderen, in het bijzonder het fenomeen van het vermeende tekort aan medische zorgverstrekkers in de betrokken sectoren en de vermeende daling van de kwaliteit van de zorgverstrekking. Zij zijn van mening dat het door de Franse Gemeenschap nagestreefde doel, gelet op haar onbevoegdheid, ongewettigd is. Zij menen dat het betwiste decreet de federale overheid, die als enige ter zake bevoegd is, belet om op gepaste wijze alle mogelijke maatregelen te overwegen die het tekort aan medische zorgverstrekkers kunnen voorkomen en de kwaliteit van de gezondheidszorg kunnen verzekeren. Zij verwijzen in dat opzicht naar artikel 7 van het koninklijk besluit van 20 juni 2005 « tot vaststelling van de criteria en de regels voor de selectie van de erkende kinesitherapeuten die het recht bekomen om verstrekkingen te verrichten die voorwerp kunnen zijn van een tussenkomst van de verplichte verzekering geneeskundige verzorging en uitkeringen », zoals gewijzigd bij een koninklijk besluit van 18 september 2008.

A.2.3. De verzoekers zijn van mening dat de methode die is opgelegd bij het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 13 april 2010 het Grondwettelijk Hof in de eerste plaats verzoekt zich af te vragen of de risico's voor de volksgezondheid vaststaan. Zij menen dat het Hof enkel dient na te gaan of de bestreden reglementering gepast en noodzakelijk is om die risico's op te vangen, indien die risico's vaststaan.

In het algemeen voeren zij aan dat de Franse Gemeenschap, doordat zij geen nauwkeurige, overeenstemmende en bewijskrachtige cijfers voorlegt, aan geen enkel van de in dat arrest vastgestelde voorwaarden voldoet. Zij merken ook op dat de Regering erkent niet in staat te zijn dergelijke cijfers voor te leggen en dat de Franse Gemeenschap, voor de meeste in het decreet van 16 juni 2006 beoogde cursussen, extrapolaties heeft gemaakt uitgaande van talrijke willekeurige en onzekere elementen.

Ten aanzien van de eerste vraag van het Grondwettelijk Hof

A.3.1. De Franse Gemeenschapsregering antwoordt dat alleen voor de cursus « bachelor diergeneeskunde » nauwkeurige gegevens bestaan met betrekking tot de daling van de kwaliteit van het onderwijs voor de jaren vóór de inwerkingtreding van het decreet van 16 juni 2006.

Zij voert aan dat de massale toestroom van buitenlandse studenten aan de faculteit diergeneeskunde van de « Université de Liège » gedurende de jaren vóór de aanneming van dat decreet, de kwaliteit van het daar verstrekte onderwijs heeft doen dalen. Zij beweert dat die vaststelling kan worden afgeleid uit de rapporten die de « Association Européenne des Etablissements d'Enseignement Vétérinaire » in december 2000 en januari 2010 heeft opgemaakt naar aanleiding van haar bezoek aan die faculteit. Zij verklaart dat de Commissie van de Europese Gemeenschappen, op basis van het eerste van die twee rapporten, had gesteld dat die instelling niet voldeed aan de vooraf gedefinieerde onderwijsnormen, met name wegens de afwezigheid van een geschikt systeem om het aantal studenten te regelen volgens de capaciteiten inzake praktische en klinische opleiding.

A.3.2. Ten aanzien van de andere in het decreet beoogde cursussen merkt de Regering op dat de decreetgever heeft gehandeld « door vergelijking en op analogische wijze » met de situatie in verband met de cursus « bachelor diergeneeskunde » rekening houdend met de door de betrokken milieus meegedeelde informatie.

Zij merkt op dat de instrumenten voor de evaluatie van de kwaliteit van het onderwijs van die andere cursussen geleidelijk tot stand komen. Zij verwijst naar een rapport, dat niet is voorgelegd, van het « Agence pour l'évaluation de la qualité de l'enseignement supérieur » (« AEQES ») ingericht of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap, waarin in september 2009 wordt vastgesteld dat geen mechanisme bestaat om de kwaliteit van het Franstalig onderwijs inzake kinesitherapie te evalueren. De Regering verklaart ten slotte dat de evaluatie van de cursus « bachelor vroedvrouw » aan de gang is.

A.4. De verzoekers zijn van mening dat het antwoord van de Franse Gemeenschapsregering bevestigt dat de aanneming van het decreet van 16 juni 2006 niet berust op nauwkeurige gegevens.

Ten aanzien van de tweede vraag van het Hof

Wat de eerste subvraag betreft

A.5.1. De Franse Gemeenschapsregering antwoordt dat het maximaal aantal studenten dat een opleiding kan volgen, per cursusjaar dat leidt tot het behalen van de academische graad van dierenarts (tweede cyclus van de studie op het domein van de veterinaire wetenschappen) 250 bedraagt. Zij leidt een en ander af uit een nota die op 8 januari 2010 is opgesteld door de decanen van de vier universitaire instellingen die de in artikel 3, 2°, van het decreet van 16 juni 2006 beoogde cursus inrichten, nota die zelf steunt op de rapporten die de « Association Européenne des Etablissements d'Enseignement Vétérinaire » in december 2000 en januari 2010 heeft opgesteld.

De Regering merkt ook op dat, met een dergelijk aantal studenten, de Franse Gemeenschap zes keer meer diploma's van dierenarts zou uitreiken dan de aangrenzende landen.

A.5.2. Wat de andere cursussen betreft, antwoordt de Franse Gemeenschapsregering dat er nog geen gegevens bestaan over het maximaal aantal studenten dat een opleiding kan volgen.

Zij verwijst naar de aanbevelingen die zijn geformuleerd in het voormelde rapport van het « AEQES », waarin « variaties in het studentenaantal » worden vastgesteld die tot een verminderde kwaliteit van de opleiding en een tekort aan stageplaatsen in de sector van de kinesitherapie leiden.

A.5.3. De Regering doet een beroep op het « gezond verstand » en herinnert eraan dat, in het algemeen, een kwaliteitsvolle opleiding in de in het decreet van 16 juni 2006 beoogde cursussen veronderstelt dat een voldoende aantal praktische stages worden ingericht. Zij merkt op dat het aantal beschikbare stageplaatsen niet onbeperkt is en voert aan dat de toestroom van niet-verblijvende studenten tot een verminderde kwaliteit van het onderwijs leidt.

Zij wijst in dat verband op de Europese normen in verband met de minimale praktische opleiding van de vroedvrouwen en verklaart dat thans, bij gebrek aan een voldoende aantal bevellingen, talrijke studenten die de in artikel 7, 1°, van het decreet van 16 juni 2006 beoogde cursus volgen, ertoe verplicht zijn hun stage te volbrengen op een plaats die ver verwijderd is van de onderwijsinrichting waarin zij zijn ingeschreven.

De Regering voegt eraan toe dat de geregelde stijging van het aantal studenten waarop de lotingen betrekking hebben die tussen september 2006 en september 2010 zijn uitgevoerd voor de in de artikelen 3 en 7, 1° tot 6°, van het decreet van 16 juni 2006 beoogde cursussen, erop wijst dat de opleiding niet langer beheersbaar is zonder de aanneming van de betwiste maatregelen.

A.6. De verzoekers stellen vast dat de Franse Gemeenschapsregering geen cijfermatige, ernstige, gelijklopende of bewijskrachtige gegevens voorlegt voor acht van de negen cursussen waarop het decreet betrekking heeft.

Zij onderstrepen dat de verwijzing naar het « gezond verstand » en de analyse door analogie niet verenigbaar zijn met de vereisten inzake bewijsvoering die voortvloeien uit het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 13 april 2010.

Zij merken ook op dat de Regering geen enkel document voorlegt waaruit blijkt dat de Europese normen in verband met de kwaliteit van de opleiding van de vroedvrouwen in de Franse Gemeenschap niet worden nageleefd. Zij voeren ook aan dat de aanhoudende stijging van het totale aantal studenten ingeschreven voor de cursus die leidt tot de toekenning van de graad van « bachelor vroedvrouw » automatisch een stijging veroorzaakt van het aantal plaatsen dat is voorbehouden aan de niet-verblijvende studenten en het niet mogelijk maakt het aantal beschikbare stageplaatsen voor de verblijvende studenten te verhogen.

Wat de tweede subvraag betreft

A.7.1. De Franse Gemeenschapsregering antwoordt, op basis van een advies van de « Faculté de médecine vétérinaire de Liège » in de loop van het academiejaar 2001-2002, dat 45 gediplomeerden per jaar het mogelijk zouden maken tegemoet te komen aan de noden in de Franse Gemeenschap, maar dat daarbovenop nog 24 studenten een diploma zouden moeten behalen teneinde niet alleen de ontwikkeling van het wetenschappelijk onderzoek en nieuwe activiteitensectoren mogelijk te maken, maar ook de naleving van internationale uitwisselings- en samenwerkingsakkoorden die die faculteit heeft gesloten.

Zij voegt eraan toe dat, op basis van enkele gegevens met betrekking tot de nationaliteit van de dierenartsen ingeschreven op de Franstalige tabel van de Orde der dierenartsen, gecombineerd met enkele gegevens in verband met de leeftijdsgroepen van de bevolking, de tewerkstellingsgraad van die groepen, met het beginsel dat het aantal beroepsbeoefenaars niet lager mag liggen dan het aantal dat in 2007 en 2008 is vastgesteld en rekening houdend met een correctiecoëfficiënt voor het wetenschappelijk onderzoek, het aantal gediplomeerden in de diergeneeskunde dat zich in de Franse Gemeenschap moet vestigen om een toereikende beschikbaarheid van de betrokken gezondheidsdiensten te verzekeren, 80 bedraagt.

A.7.2. Wat de andere cursussen betreft, antwoordt de Franse Gemeenschapsregering dat de aantallen vroedvrouwen, kinesitherapeuten, audiologen, podologen en logopedisten die zich op het grondgebied van de Franse Gemeenschap moeten vestigen om een toereikende beschikbaarheid van de overeenstemmende gezondheidsdiensten te verzekeren, respectievelijk 69, 323, 15, 3 en 120 bedragen. Die berekeningen steunen op een combinatie van statistieken die het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (Riziv) heeft opgesteld voor alle « zorgverstrekkers » die op 31 december 2008 actief waren, met een verdeelsleutel tussen de twee grote gemeenschappen van het Rijk, enkele gegevens met betrekking tot de leeftijdsgroepen van de bevolking, de tewerkstellingsgraad van die groepen, het « beginsel » dat het aantal beroepsbeoefenaars niet lager mag liggen dan het aantal dat in 2007 en 2008 is vastgesteld en het « beginsel » dat de helft van de logopedisten geen door het Riziv erkende « zorgverstrekkers » zijn.

A.7.3. Wat de kinesitherapeuten betreft, voegt de Franse Gemeenschapsregering eraan toe dat artikel 7 van het voormelde koninklijk besluit van 20 juni 2005 aangeeft dat het jaarlijkse aantal gediplomeerde kinesitherapeuten aan een universiteit of een hogeschool die onder de Franse Gemeenschap valt en die het recht hebben verstrekkingen te verrichten die het voorwerp kunnen uitmaken van een tegemoetkoming van de verplichte verzekering geneeskundige verzorging en uitkeringen niet meer mag bedragen dan 180, voor de jaren 2005 tot 2015. Zij voegt eraan toe dat het vergelijkend examen dat het mogelijk maakt een groter aantal kandidaten te selecteren, nooit is moeten worden ingericht en dat een toekomstige afschaffing van die grens - die geen betrekking heeft op alle beroepsactiviteiten die kinesitherapeuten in die hoedanigheid uitoefenen - het gevolg zou kunnen zijn van een veroudering van de beroepsbeoefenaars en van een wijziging van de manier waarop die medische zorgverstrekkers de uitoefening van hun activiteiten opvatten. De Regering merkt op dat het beroep van kinesitherapeut door de Waalse Dienst voor Beroepsopleiding en Arbeidsbemiddeling (« Forem ») werd beschouwd als een van de « kritische functies » van het jaar 2009 en dat, voor het academiejaar 2010-2011, dat beroep behoort tot die waarvoor een significant tekort aan arbeidskrachten bestaat in de zin van artikel 93, § 1, eerste lid, 6°, van het koninklijk besluit van 25 november 1991 « houdende de werkloosheidsreglementering ».

A.8.1. De verzoekers merken op dat de Franse Gemeenschapsregering geen enkel element van antwoord voorlegt in verband met de in artikel 7, 2° en 7°, beoogde cursussen.

Zij voegen eraan toe dat de cursus die leidt tot de academische graad van « opvoeder gespecialiseerd in de psycho-opvoedende begeleiding » geen enkele paramedische dimensie vertoont, hetgeen zou aantonen dat de bestreden reglementering enkel een financieel doel nastreeft.

A.8.2. Wat de andere cursussen betreft, twijfelen de verzoekers aan de ernst van de gegevens waarop de berekeningen van de Regering steunen. Zij merken op dat de bronnen ervan officieel noch wetenschappelijk zijn.

Zij voegen eraan toe dat de door de Regering gevolgde berekeningsmethode niet gemotiveerd wordt en vaag blijft. Zij hebben in het bijzonder vragen bij de relevantie van het « beginsel » dat het aantal beroepsbeoefenaars niet lager mag zijn dan het aantal dat in 2007 en 2008 is vastgesteld bij het verantwoord van de geldigheid van een decreet dat op 16 juni 2006 is afgekondigd. Zij merken ook op dat het niet coherent is om aan te geven dat het aantal kinesitherapeuten die in de Franse Gemeenschap worden toegelaten bij artikel 7 van het koninklijk besluit van 20 juni 2005 180 bedraagt, en het vereiste aantal gediplomeerden op 323 te ramen.

Wat betreft de derde en de vierde subvraag

A.9.1. De Franse Gemeenschapsregering is van mening dat beide subvragen nauw met elkaar verbonden zijn.

A.9.2. Zij antwoordt dat het onmogelijk is gegevens te verzamelen over het beroepsleven van de personen die hun diploma hebben behaald na de in de twee subvragen beoogde cursussen, gelet op het recht op eerbiediging van het privéleven.

Zij verwijst echter naar een studie van de « Université libre de Bruxelles » - die thans aan de gang is en waarvan de eerste resultaten vertrouwelijk blijven - met betrekking tot de toekomst van de studenten die in 1999 en 2002 hun diploma hebben behaald in het Belgisch hoger onderwijs. De Regering voert aan dat iets minder dan drie kwart van de gediplomeerden met een andere nationaliteit van een lidstaat van de Europese Unie na hun studie niet in België is gebleven, terwijl het aantal Belgen dat het land heeft verlaten, naar gelang van de gebruikte gegevens, tussen vijf en tien procent varieert.

De Regering merkt ook op dat de gegevens met betrekking tot de gediplomeerden die zich in het buitenland vestigen, afhangen van buitenlandse instellingen en niet beschikbaar zijn. Zij wijst evenwel erop dat zij tevergeefs heeft getracht dergelijke gegevens te verkrijgen van een vereniging van voormalige universitaire studenten kinesitherapie.

A.10. De verzoekers betwisten de relevantie van de aangevoerde cijfers, omdat zij met betrekking tot de uitoefening van een medisch of paramedisch beroep geen enkele informatie bevatten aan de hand waarvan het risico voor de volksgezondheid kan worden geëvalueerd.

Zij merken ook op dat de Regering niet antwoordt op de vierde subvraag, vermits de aangevoerde cijfers alleen betrekking hebben op de nationaliteit van de gediplomeerden van het hoger onderwijs en niet op de plaats van de instelling die het diploma secundair onderwijs van die personen heeft uitgereikt.

Ten aanzien van de derde vraag

A.11. De Franse Gemeenschapsregering antwoordt dat de in de vraag bedoelde gegevens aan andere bevoegdheidsniveaus toebehoren en dat die niet beschikbaar blijken.

Zij voegt eraan toe dat niemand weet hoeveel gediplomeerden van de Vlaamse Gemeenschap zich in de Franse Gemeenschap vestigen.

Zij merkt daarnaast op dat de federale overheidsdienst Volksgezondheid haar geen gegevens heeft kunnen meedelen in verband met de « professionele erkenning » van de diploma's die zijn uitgereikt door andere lidstaten van de Europese Economische Ruimte voor de beroepen van vroedvrouw, kinesitherapeut, ergotherapeut, audioloog, logopedist en podoloog.

De Regering merkt ten slotte op dat het proces van de erkenning van de buitenlandse diploma's door de Franse Gemeenschap (« gelijkwaardigheid ») in hoofdzaak betrekking heeft op de toegang tot de studie van personen met een diploma dat is uitgereikt door een Staat die geen deel uitmaakt van de Europese Economische Ruimte en door een andere Staat dan de Zwitserse Bondsstaat. Zij geeft aan dat, op 17 augustus 2010, het bevoegde orgaan van de Franse Gemeenschap drie academische erkenningen had toegekend, in verband met een Frans diploma, een Canadees diploma en een Portugees diploma, respectievelijk met betrekking tot de graad van « bachelor logopedie », de graad van « opvoeder gespecialiseerd in de psycho-opvoedende begeleiding » en een graad betreffende de studie in de veterinaire wetenschappen.

A.12. De verzoekers merken op dat de Franse Gemeenschapsregering de derde vraag niet zou kunnen beantwoorden, aangezien alleen de federale overheid bevoegd is om een buitenlands diploma te erkennen met het oog op de uitoefening van een medisch of paramedisch beroep in het Rijk.

Ten aanzien van de vierde vraag

A.13.1. De Franse Gemeenschapsregering merkt in de eerste plaats op dat het bereiken van het doel inzake de bescherming van de volksgezondheid noodzakelijkerwijs veronderstelt dat het aantal inschrijvingen van verblijvende studenten voor de in het decreet van 16 juni 2006 beoogde cursussen toeneemt.

Vervolgens stelt zij een aantal gegevens voor die in mei en juni 2010 zijn verzameld bij het Ministerie van de Franse Gemeenschap, de « Conseil des recteurs des universités francophones » en de meeste betrokken hogescholen. Zij herinnert eraan dat de hervorming van de organisatie van de studie van het hoger onderwijs in werking is getreden tijdens het academiejaar 2004-2005. Zij preciseert dat, om de gegevens van verschillende bronnen te kunnen vergelijken, met betrekking tot vijf opeenvolgende academiejaren (2004-2005 tot 2008-2009), zij gebruik heeft gemaakt van door haar gedefinieerde « alternatieve parameters », zowel wat betreft de tegenstelling tussen de verblijvende student en de « niet-verblijvende student » (nationaliteit en woonplaats van de student, plaats van uitreiking van het diploma van secundair onderwijs), als wat betreft het begrip « voor het eerst ingeschrevene » (student van het eerste jaar, « student van de eerste generatie België », « nieuwe student aan de hogeschool », « universitair student van de eerste generatie »).

De Regering legt talrijke tabellen en grafieken met betrekking tot die gegevens voor. Zij preciseert dat haar uiteenzettingen uitgaan van het « beginsel » dat de stijging van het aantal inschrijvingen van Belgische studenten, gedomicilieerd in België of houder van een Belgisch diploma secundair onderwijs, het mogelijk zou maken het aantal gediplomeerden te doen toenemen die bereid zijn om hun beroep in de Franse Gemeenschap uit te oefenen.

A.13.2.1. In verband met de academische graad « bachelor-diergeneeskunde » antwoordt de Franse Gemeenschapsregering dat het totale aantal ingeschreven studenten sterk is toegenomen tussen het academiejaar 2004-2005 en het academiejaar 2008-2009. Zij voert aan dat het vertienvoudigen van het aantal inschrijvingen van Belgische studenten, in België gedomicilieerd of houder van een Belgisch diploma secundair onderwijs, waargenomen over die periode, niet alleen te verklaren is door de afschaffing van het vergelijkend examen dat in

de academiejaren 2004-2005 en 2005-2006 is ingericht om een selectie te maken uit de kandidaten bij de inschrijving, maar ook door het feit dat het decreet automatisch leidt tot een toename van het aantal openstaande plaatsen voor andere studenten rekening houdend met de stijging van het eerste aantal.

A.13.2.2. In verband met de academische graad « bachelor kinesitherapie en revalidatie » antwoordt de Franse Gemeenschapsregering dat het totale aantal ingeschreven studenten is verminderd met 40 pct. tussen het academiejaar 2005-2006 en het academiejaar 2008-2009, waarbij zij onderstreept dat het aantal inschrijvingen van Belgische studenten, gedomicilieerd in België of houder van een Belgisch diploma secundair onderwijs, tijdens die periode is blijven toenemen.

Zij wijst tevens erop dat de helft van de studenten die geen Belg zijn, noch in België zijn gedomicilieerd, noch houder zijn van een Belgisch diploma secundair onderwijs, reeds eerder is ingeschreven in een andere Belgische of buitenlandse universitaire instelling.

A.13.2.3. In verband met de academische graad « bachelor vroedvrouw » merkt de Franse Gemeenschapsregering in de eerste plaats op dat, tot in 2005, de met die graad overeenstemmende opleiding niet altijd gemakkelijk kon worden onderscheiden van de opleiding verpleegzorg en dat pas in 2005 een specifieke cursus is gedefinieerd, hetgeen de verschillen kan verklaren in de statistische gegevens vóór het academiejaar 2005-2006.

Vervolgens stelt de Regering vast dat het totale aantal ingeschreven studenten tussen het academiejaar 2004-2005 en het academiejaar 2008-2009 meer dan verdubbeld is. Zij merkt op dat, tijdens dezelfde periode, het aantal inschrijvingen van Belgische studenten, gedomicilieerd in België of houder van een Belgisch diploma secundair onderwijs bijna vervijfvoudigd is, terwijl het aantal andere studenten stabiel is gebleven. Zij preciseert dat het aantal inschrijvingen van niet-verblijvende studenten zal toenemen, aangezien het totale aantal studenten stijgt.

A.13.2.4. In verband met de academische graad « bachelor ergotherapie » stelt de Franse Gemeenschapsregering een daling van meer dan 27 pct. vast van het totale aantal inschrijvingen van studenten tussen het academiejaar 2004-2005 en het academiejaar 2008-2009. Zij merkt op dat, tijdens dezelfde periode, de halvering van het aantal inschrijvingen van studenten die noch Belg, noch in België gedomicilieerd, noch houder zijn van een Belgisch diploma secundair onderwijs niet is gecompenseerd door een stijging van het aantal inschrijvingen van Belgische studenten, in België gedomicilieerd of houder van een dergelijk diploma, aangezien dat laatste aantal zelfs is afgenomen.

De Regering merkt evenwel op dat het aantal dergelijke inschrijvingen lichtjes is toegenomen voor het academiejaar 2008-2009 na een continue daling de twee voorgaande jaren.

A.13.2.5. In verband met de academische graad « bachelor logopedie » merkt de Franse Gemeenschapsregering in de eerste plaats op dat de universiteiten sinds het academiejaar 2007-2008 een cursus inrichten die aanleiding geeft tot het uitreiken van de academische graad « bachelor in de psychologische en opvoedingswetenschappen, studierichting logopedie » waarop het bestreden decreet van toepassing is sinds het academiejaar 2009-2010. Zij merkt op dat geen enkele universiteit dat jaar tot een loting is moeten overgaan.

De Regering stelt daarnaast een daling vast van meer dan 20 pct. van het totale aantal inschrijvingen van studenten tussen het academiejaar 2004-2005 en het academiejaar 2008-2009 voor de cursus « bachelor logopedie » ingericht door hogescholen. Zij merkt op dat, tijdens dezelfde periode, de daling met iets meer dan de helft van het aantal inschrijvingen van studenten die noch Belg, noch gedomicilieerd in België, noch houder zijn van een Belgisch diploma secundair onderwijs, gepaard ging met een stijging van iets meer dan 30 pct. van het aantal inschrijvingen van Belgische studenten, gedomicilieerd in België of houder van een dergelijk diploma. Zij voegt eraan toe dat dat aantal afneemt voor het academiejaar 2008-2009, voor het eerst sinds 2004.

A.13.2.6. In verband met de academische graad « bachelor podologie-podotherapie » is de Franse Gemeenschapsregering van mening dat het niet mogelijk is lering te trekken uit het aantal gediplomeerden die zich in de Franse Gemeenschap zullen vestigen, gelet op het geringe aantal studenten.

Zij stelt evenwel een daling van meer dan 20 pct. vast van het totale aantal ingeschreven studenten tussen het academiejaar 2004-2005 en het academiejaar 2008-2009. Zij merkt op dat, tijdens dezelfde periode, de Belgische studenten, in België gedomicilieerd of houder van een Belgisch diploma secundair onderwijs evenmin tot een dergelijke studie werden aangetrokken. Zij wijst ook erop dat het grote aandeel van het aantal studenten

die noch Belg, noch in België gedomicilieerd, noch houder zijn van een Belgisch diploma secundair onderwijs die zich voor het eerst in het eerste jaar voor het academiejaar 2005-2006 hebben ingeschreven, gedurende de zomer 2008 tot een aanzienlijke stijging van het aantal gediplomeerden heeft geleid.

A.13.2.7. In verband met de academische graad « bachelor kinesitherapie » antwoordt de Franse Gemeenschapsregering dat het totale aantal ingeschreven studenten stabiel is gebleven tussen het academiejaar 2004-2005 en het academiejaar 2008-2009. Zij onderstreept dat de aanzienlijke daling van het aantal inschrijvingen van studenten die geen Belg, noch in België gedomicilieerd, noch houder zijn van een Belgisch diploma secundair onderwijs is gecompenseerd door een stijging van het aantal inschrijvingen van Belgische studenten, in België gedomicilieerd of houder van een dergelijk diploma. Zij is van mening dat de verhouding tussen die twee categorieën van inschrijvingen omgekeerd is geworden en dat dat fenomeen verklaart dat het binnenkort noodzakelijk zal zijn het vergelijkend examen in te richten waarin het koninklijk besluit van 20 juni 2005 voorziet.

A.13.2.8. In verband met de academische graad « bachelor audiologie » is de Franse Gemeenschapsregering van mening dat het niet mogelijk is lering te trekken uit het aantal gediplomeerden die zich in de Franse Gemeenschap zullen vestigen, gelet op het geringe aantal studenten in die Gemeenschap.

Niettemin merkt zij een daling van bijna 25 pct. op van het totale aantal ingeschreven studenten tussen het academiejaar 2004-2005 en het academiejaar 2008-2009 en, tijdens dezelfde periode, een forse daling van het aantal studenten die geen Belg, niet in België gedomicilieerd, noch houder zijn van een Belgisch diploma secundair onderwijs.

A.13.2.9. In verband met de academische graad « opvoeder gespecialiseerd in de psycho-opvoedende begeleiding » beperkt de Franse Gemeenschapsregering zich ertoe te wijzen op een daling van het aantal studenten die geen Belg, niet in België gedomicilieerd, noch houder zijn van een Belgisch diploma secundair onderwijs en vast te stellen dat sommige instellingen niet zijn moeten overgaan tot een loting voor het academiejaar 2009-2010.

A.13.3. De Franse Gemeenschapsregering onderstreept ten slotte dat, ondanks de inwerkingtreding van het decreet van 16 juni 2006, het aantal niet-verblijvende studenten die via loting zijn ingeschreven de laatste vijf jaren is blijven toenemen, in het bijzonder op de domeinen kinesitherapie en veterinaire wetenschappen.

A.14.1. De verzoekers preciseren dat zij slechts in ondergeschikte orde commentaar geven bij het antwoord van de Franse Gemeenschapsregering op de vierde vraag.

Zij zijn immers van mening dat, gelet op de antwoorden van de Franse Gemeenschapsregering op de eerste drie vragen, geen cijfermatige, ernstige, gelijklopende en bewijskrachtige gegevens bestaan die het risico voor de bescherming van de volksgezondheid aantonen dat voortvloeit uit de inschrijving voor de in het decreet van 16 juni 2006 beoogde cursussen van een aantal niet-verblijvende studenten dat hoger ligt dan het door het voormelde decreet toegestane aantal. Zij leiden hieruit af dat een en ander volstaat om aan te tonen dat de bestreden reglementering niet verenigbaar is met de in het geding zijnde regels van Europees recht en dat vragen over het gepaste karakter van die reglementering niet aan de orde zijn.

De verzoekers voegen eraan toe dat het gebruik, door de Regering, van de « alternatieve parameters » in verband met de tegenstelling tussen de categorie van de verblijvende studenten en die van de niet-verblijvende studenten aangeeft dat de Franse Gemeenschap niet in staat is nauwkeurige statistieken voor te leggen in verband met een onderscheid dat zij zelf heeft gemaakt. Zij wijzen bovendien erop dat dergelijke parameters geen concrete en nauwkeurige gegevens vormen.

De verzoekers merken ook op dat het uitgangspunt van de Regering betwistbaar is, omdat, gelet op de huidige Europese mobiliteit, het niet zeker, noch aangetoond is dat de stijging van het aantal verblijvende studenten het noodzakelijkerwijs mogelijk maakt het aantal gediplomeerden te doen toenemen die meer geneigd zijn hun beroep in de Franse Gemeenschap uit te oefenen.

A.14.2.1. In verband met de academische graad « bachelor diergeneeskunde » zijn de verzoekers van mening dat de aangevoerde oorzaken voor de stijging van het totale aantal ingeschreven studenten, alsook de aanhoudende stijging van het aantal niet-verblijvende studenten aantonen dat het decreet van 16 juni 2006 geen middel vormt om het aantal gediplomeerden te doen toenemen die bereid zijn hun beroep in de Franse Gemeenschap uit te oefenen.

A.14.2.2. In verband met de academische graad « bachelor kinesitherapie en revalidatie » leiden de verzoekers uit de daling van het totale aantal studenten af dat het decreet van 16 juni 2006 geen middel vormt om het aantal gediplomeerden te doen toenemen die bereid zijn hun beroep in de Franse Gemeenschap uit te oefenen.

A.14.2.3. In verband met de academische graad « bachelor vroedvrouw » leiden de verzoekers uit de aanzienlijke stijging van het aantal verblijvende studenten, die gepaard gaat met een duidelijke stabilisering van het aantal inschrijvingen van niet-verblijvende studenten, af dat de stijging van het totale aantal inschrijvingen andere oorzaken kent dan de aanneming van het decreet van 16 juni 2006. Zij zijn dus van mening dat die norm het niet mogelijk maakt het doel inzake de bescherming van de volksgezondheid te bereiken.

Zij merken op dat, gelet op de door de Regering voorgelegde gegevens, indien de stijging van het aantal studenten de kwaliteit van de opleiding zou verminderen, ook het aantal inschrijvingen van verblijvende studenten zou moeten worden beperkt.

A.14.2.4. In verband met de academische graad « bachelor ergotherapie » onderstrepen de verzoekers dat, volgens de door de Regering meegedeelde gegevens, de bestreden reglementering geenszins een middel vormt om het aantal gediplomeerden te doen toenemen die bereid zijn om zich in de Franse Gemeenschap te vestigen teneinde er een beroep uit te oefenen dat verband houdt met het voormelde diploma, vermits de daling van het aantal niet-verblijvende studenten geenszins is gecompenseerd door een stijging van het aantal verblijvende studenten.

Zij repliceren ook dat de lichte stijging tijdens het academiejaar 2008-2009 het niet mogelijk maakt die vaststelling op overtuigende wijze ter discussie te stellen.

A.14.2.5. In verband met de academische graad « bachelor logopedie » merken de verzoekers ook op dat de bestreden reglementering het niet mogelijk maakt het aantal gediplomeerden te doen toenemen die bereid zijn zich in de Franse Gemeenschap te vestigen om er een beroep uit te oefenen dat verband houdt met het voormelde diploma, vermits het totale aantal inschrijvingen van studenten is afgenomen met 20 pct. gedurende de door de Regering beschouwde periode en vermits het aantal inschrijvingen van verblijvende studenten zou afnemen sinds 2008.

A.14.2.6. In verband met de academische graad « bachelor podologie en podotherapie » merken de verzoekers op dat, volgens de door de Franse Gemeenschapsregering voorgelegde gegevens, de daling van het aantal inschrijvingen van niet-verblijvende studenten als gevolg van het decreet niet is gecompenseerd door een stijging van het aantal inschrijvingen van verblijvende studenten. Zij voegen eraan toe dat die gegevens erop wijzen dat de situatie die bestond vóór de inwerkingtreding van het decreet, beter toeliet het doel van de volksgezondheid te bereiken, rekening houdend met het veel grotere aantal gediplomeerden als gevolg van de stijging van het aantal inschrijvingen van niet-verblijvende studenten die is vastgesteld in het jaar dat onmiddellijk aan de aanneming van het decreet voorafgaat.

A.14.2.7. In verband met de academische graad « bachelor kinesitherapie » merken de verzoekers op dat de stijging van het aantal inschrijvingen van Belgische studenten, gedomicilieerd in België of houder van een dergelijk diploma niet noodzakelijk zal leiden tot een stijging van het aantal gediplomeerden die bereid zijn hun beroep in de Franse Gemeenschap uit te oefenen, rekening houdend met de aantrekkelijke loonvoorwaarden voor de kinesitherapeuten in de Franse Republiek en de Zwitserse Bondsstaat die de laatste jaren zijn waargenomen.

Zij merken ook op dat de Regering zelf erkent dat die stijging zou kunnen voortvloeien uit de toename van het totale aantal studenten die in het hoger onderwijs zijn ingeschreven.

A.14.2.8. In verband met de academische graad « bachelor audiologie » merken de verzoekers op dat de daling van het totale aantal studenten erop wijst dat het decreet van 16 juni 2006 het omgekeerde effect heeft van datgene dat werd nagestreefd, aangezien de daling van het aantal gediplomeerden noodzakelijkerwijs zal leiden tot een daling van het aantal personen die bereid zijn zich op het beschouwde grondgebied te vestigen om er hun beroep uit te oefenen.

A.14.2.9. In verband met de academische graad « opvoeder gespecialiseerd in de psycho-opvoedende begeleiding » merken de verzoekers op dat, luidens het decreet van de Franse Gemeenschap van 2 juni 2006 « tot vaststelling van de academische graden uitgereikt door de Hogescholen die door de Franse Gemeenschap

worden georganiseerd of gesubsidieerd en tot vaststelling van de minimale uurregelingen », de overeenstemmende opleiding niet valt onder het « paramedisch hoger onderwijs », maar onder het « pedagogisch hoger onderwijs ». Zij leiden hieruit af dat de bescherming van de volksgezondheid te dezen geen relevant doel is en dat de vierde vraag dus geen antwoord behoeft wat die cursus betreft.

Zij voegen eraan toe dat de door de Regering voorgelegde gegevens in elk geval niet aantonen dat het decreet van 16 juni 2006 het mogelijk zou maken het aantal gediplomeerden te doen toenemen die zich in de Franse Gemeenschap zouden kunnen vestigen om er hun beroep uit te oefenen.

A.14.3. De verzoekers merken ten slotte in het algemeen op dat de Regering geenszins aantoont dat het decreet van 16 juni 2006 het mogelijk zou maken het aantal gediplomeerden te doen toenemen die bereid zijn hun beroep in de Franse Gemeenschap uit te oefenen, zodat die wetgeving niet geschikt is om het doel inzake de bescherming van de volksgezondheid te verwezenlijken.

De verzoekers citeren uit de conclusies die de advocaat-generaal bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen op 25 juni 2009 in de onderhavige zaak heeft voorgelegd en voegen eraan toe dat de aan het Grondwettelijk Hof meegedeelde elementen niet betrouwbaarder zijn dan die welke aan het Hof van Justitie zijn meegedeeld. Zij voeren ook aan dat de oorzaken van de schommelingen van het aantal studenten op het domein van de kinesitherapie en de veterinaire wetenschappen legio zijn.

Ten aanzien van de vijfde vraag

A.15.1. De Franse Gemeenschapsregering verklaart, bij wijze van inleiding, dat het Hof van Justitie van de Europese Unie, met het arrest van 13 april 2010, impliciet heeft erkend dat de inrichting van een toelatingsexamen - waarvoor het pleitte in zijn arrest van 7 juli 2005 - niet geschikt was om het probleem op te lossen als gevolg van een te grote vraag om toegang te hebben tot bepaalde opleidingen.

A.15.2. Vervolgens merkt de Regering op dat de Franse Gemeenschap niet bevoegd is om de maatregelen aan te nemen waarnaar in de door het Hof gestelde vraag wordt verwezen, vermits alleen de federale overheid bevoegd zou zijn om de uitoefening van de medische en paramedische beroepen te regelen en fiscale maatregelen te nemen.

De Regering is van mening dat, indien de federale overheid dergelijke maatregelen zou nemen, zij de financiële last voor de overheid zou verdubbelen: die overheid zou niet alleen de opleiding van de niet-verblijvende studenten moeten financieren, maar ook hen financieel ertoe moeten aanmoedigen in de Franse Gemeenschap te blijven. Zij merkt op dat, wanneer buitenlandse verpleegkundigen zich in het Koninkrijk België komen vestigen na een opleiding te hebben genoten in een andere Staat van de Europese Unie, die laatste dubbel verlies leidt door personen op te leiden die niet bijdragen tot het behoud van de volksgezondheid op zijn grondgebied. Zij merkt ook op dat een tekort aan medische zorgverstrekkers op het hele grondgebied van de Europese Unie dreigt en dat de thans in de Franse Republiek geldende regels tot gevolg hebben de gediplomeerden van de Franse Gemeenschap aan te trekken op het grondgebied van die Staat. Zij voegt eraan toe dat de komst op het grondgebied van de Franse Gemeenschap van beroepsbeoefenaars die een andere taal dan het Frans spreken, de kwaliteit van de zorgverstrekking aantast. Zij onderstreept ten slotte dat de voormelde maatregelen het niet mogelijk zouden maken de kwaliteit van de opleiding van de medische zorgverstrekkers en het wetenschappelijk onderzoek te waarborgen.

A.15.3. De Franse Gemeenschapsregering herinnert ook eraan dat de Gemeenschap heeft gedacht aan andere maatregelen die onder haar bevoegdheden vallen, zoals de verplichting voor de gediplomeerde om zijn beroep gedurende enkele jaren op het nationale grondgebied uit te oefenen, zo niet moet hij het deel van de kosten van zijn studie dat door de overheid werd gefinancierd terugbetalen. Zij wijst erop dat de verzoekers voorstelden dat de niet-verblijvende studenten ertoe zouden worden gehouden die kosten alleen te dragen. De Regering is echter van mening dat die maatregelen niet verenigbaar zouden zijn met de Europese regels van het vrije verkeer, of zelfs met artikel 13, lid 2, c), van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, en het niet mogelijk zouden maken het probleem op te lossen als gevolg van de daling van de kwaliteit van het onderwijs door de toestroom van studenten.

De Regering zet ook uiteen dat de aanneming van maatregelen om de leerlingen van het secundair onderwijs dat onder de Franse Gemeenschap valt beter voor te bereiden op de vergelijkende toelatingsexamens die in het betrokken hoger onderwijs moeten worden ingevoerd, zou getuigen van een aantasting van de

autonomie van de Franse Gemeenschap door die laatste ertoe te verplichten haar secundair onderwijs op dezelfde wijze in te richten als de Franse Republiek. Zij merkt ook op dat dergelijke maatregelen niet doeltreffend zouden zijn, aangezien een gelijkwaardig slaagpercentage van de Belgische studenten de Franse studenten niet zou beletten de meeste studentenplaatsen in te nemen, gelet op de relatieve omvang van de Franse bevolking en strikte toegangsbeperkingen die in het buurland van kracht zijn.

A.15.4. Uit hetgeen voorafgaat leidt de Regering af dat de bestreden reglementering de enige blijkt die geschikt is om de in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie nagestreefde doelstellingen tegelijkertijd te waarborgen : de vrije toegang tot de studie, het vrije verkeer van de studenten, de kwaliteit van de beroepsopleiding en de bescherming van de volksgezondheid.

Zij onderstreept dat de minst restrictieve manier om de laatste twee doelstellingen te verwezenlijken, de aanneming zou zijn van een Europese harmonisatiemaatregel, zoals de oprichting van een Europees fonds voor de vergoeding van de lidstaten die een groter aantal studenten dan de andere aantrekken. Zij merkt op dat zij reeds verschillende jaren tevergeefs pleit voor een dergelijke benadering en preciseert dat de Franse Gemeenschap geen andere keuze heeft gehad dan de bestreden reglementering aan te nemen.

A.16. De verzoekers preciseren dat zij slechts in uiterst ondergeschikte orde de antwoorden becommentariëren die de Regering geeft op de vijfde en de zesde vraag met betrekking tot de noodzaak en de evenredigheid van de in het geding zijnde maatregel.

Zij merken op dat uit de vijfde vraag blijkt dat het Grondwettelijk Hof reeds heeft vastgesteld dat het decreet van 16 juni 2006 slechts een beperkte invloed heeft op het aantal gediplomeerden die bereid zijn hun beroep in de Franse Gemeenschap uit te oefenen.

Volgens de verzoekers kan het antwoord op die vraag enkel ontkennend zijn. Zij zijn verwonderd over de voortdurende evolutie van de verantwoordingen die de Franse Gemeenschap sinds 2006 aanvoert : de louter financiële motieven, naar voren gebracht in de conclusies van de advocaat-generaal bij het Hof van Justitie, zouden motieven van volksgezondheid zijn geworden om tegemoet te komen aan de vereisten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Ten aanzien van de zesde vraag

A.17. De Franse Gemeenschapsregering antwoordt dat de loting de minst slechte selectiemethode is.

Zij preciseert dat een selectie op basis van het diploma ook een onzeker karakter vertoont, gelet op de onmogelijkheid om het gemiddelde niveau te voorspellen van de diploma's die worden behaald door de kandidaten voor een selectie ingericht voor een bepaald academiejaar. Zij voert ook aan dat een dergelijke selectie onvermijdelijk willekeurig is, wegens de grote moeilijkheid om de waarde te vergelijken van diploma's die zijn uitgereikt in het kader van zeer verschillende onderwijssystemen en wegens het feit dat die selectie een studentenpubliek met twee snelheden tot stand zou brengen, vermits alleen de niet-verblijvende studenten zouden worden geselecteerd op basis van hun bekwaamheden.

De Regering voegt eraan toe dat, enerzijds, de loting het mogelijk maakt een verstoring van de openbare orde te vermijden waartoe een selectiewijze op basis van de volgorde van aankomst zou kunnen leiden en dat, anderzijds, die loting overeenstemt met de wil om een ruime democratische en vrije toegang tot het hoger onderwijs te waarborgen zonder voordelen toe te kennen aan de specifieke kennis van sommigen. Die selectiewijze zou ten slotte deel uitmaken van een sociaal beleid dat niet alleen de nadruk legt op de kwaliteit van het onderwijs, maar dat ervan uitgaat dat het niet de selectie bij de toegang tot het hoger onderwijs is die het niveau van de studenten moet verhogen, maar het onderwijs zelf.

A.18. De verzoekers repliceren dat de kwaliteit van het hoger onderwijs - die de kwaliteit van de zorgverstrekking aan de bevolking beïnvloedt - niet afhankelijk is van de herkomst van de studenten, maar van hun aantal.

De verzoekers zijn van mening dat, zoals de advocaat-generaal bij het Hof van Justitie heeft opgemerkt, het niet-opportune karakter van een toelatingsexamen geenszins is aangetoond. Volgens hen zou die selectiewijze het mogelijk maken de kwaliteit van het hoger onderwijs te verbeteren en elke met het Europees recht strijdige discriminatie voorkomen.

- B -

B.1.1. Uit de uiteenzetting van het tweede en derde middel in de beide beroepen blijkt dat het Hof daarin wordt verzocht zich uit te spreken over de bestaanbaarheid van de artikelen 4 en 8 van het decreet van 16 juni 2006 « tot regeling van het aantal studenten in sommige cursussen van de eerste cyclus van het hoger onderwijs » met de artikelen 10, 11, 24, § 3, eerste zin, en 191 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 12, eerste alinea, met artikel 18, lid 1, met artikel 149, leden 1 en 2, tweede streepje, en met artikel 150, lid 2, derde streepje, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, in zoverre zij een verschil in behandeling zouden invoeren tussen twee categorieën van studenten die zich voor de eerste maal wensen in te schrijven in een inrichting van hoger onderwijs van de Franse Gemeenschap teneinde er één van de cursussen te volgen bedoeld in de artikelen 3 en 7 van het decreet van 16 juni 2006 : enerzijds, de verblijvende studenten in de zin van artikel 1 van datzelfde decreet en, anderzijds, de studenten die niet als dusdanig kunnen worden aangemerkt.

Enkel het aantal inschrijvingen van laatstgenoemden wordt beperkt volgens de modaliteiten bedoeld in de artikelen 4 en 8 van het decreet van 16 juni 2006.

B.1.2. Zoals het Hof heeft opgemerkt in zijn arrest nr. 12/2008 van 14 februari 2008 (B.11.6.2), kunnen de bestreden bepalingen, zelfs wanneer het criterium van onderscheid tussen die beide categorieën van studenten niet de nationaliteit is, de burgers van de Europese Unie die niet de Belgische nationaliteit hebben, meer raken dan diegenen die wel die nationaliteit hebben, vermits eerstgenoemden moeilijker zullen kunnen worden aangemerkt als verblijvende studenten in de zin van het decreet van 16 juni 2006.

B.2.1. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

B.2.2. Artikel 24, § 3, eerste zin, van de Grondwet bepaalt :

« Ieder heeft recht op onderwijs, met eerbiediging van de fundamentele rechten en vrijheden ».

B.2.3. Artikel 191 van de Grondwet bepaalt :

« Iedere vreemdeling die zich op het grondgebied van België bevindt, geniet de bescherming verleend aan personen en aan goederen, behoudens de bij de wet gestelde uitzonderingen ».

B.2.4. De regel vervat in artikel 12, eerste alinea, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap is, sinds 1 december 2009 - datum van inwerkingtreding van het Verdrag « tot wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap », ondertekend te Lissabon op 13 december 2007 - opgenomen in artikel 18, eerste alinea, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), dat bepaalt :

« Binnen de werkingssfeer van de Verdragen en onverminderd de bijzondere bepalingen, daarin gesteld, is elke discriminatie op grond van nationaliteit verboden ».

De regel vervat in artikel 18, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap is, sinds 1 december 2009, opgenomen in artikel 21, lid 1, van het VWEU, dat bepaalt :

« Iedere burger van de Unie heeft het recht vrij op het grondgebied van de lidstaten te reizen en te verblijven, onder voorbehoud van de beperkingen en voorwaarden die bij de Verdragen en de bepalingen ter uitvoering daarvan zijn vastgesteld ».

De regels vervat in artikel 149, leden 1 en 2, tweede streepje, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap zijn, sinds 1 december 2009, opgenomen in artikel 165, lid 1, eerste alinea, en lid 2, tweede streepje, van het VWEU, dat bepaalt :

« 1. De Unie draagt bij tot de ontwikkeling van onderwijs van hoog gehalte door samenwerking tussen de lidstaten aan te moedigen en zo nodig door hun activiteiten te ondersteunen en aan te vullen, met volledige eerbiediging van de verantwoordelijkheid van de lidstaten voor de inhoud van het onderwijs en de opzet van het onderwijsstelsel en van hun culturele en taalkundige verscheidenheid.

[...]

2. Het optreden van de Unie is erop gericht :

[...]

- de mobiliteit van studenten en docenten te bevorderen, mede door de academische erkenning van diploma's en studietijdvakken aan te moedigen;

[...] ».

De regels vervat in artikel 150, lid 2, derde streepje, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap zijn, sinds 1 december 2009, opgenomen in artikel 166, lid 2, derde streepje, van het VWEU, dat bepaalt :

« Het optreden van de Unie is erop gericht :

[...]

- de toegang tot beroepsopleidingen te vergemakkelijken en de mobiliteit van opleiders en leerlingen, met name jongeren, te bevorderen;

[...] ».

B.2.5. In zoverre artikel 18, eerste alinea, van het VWEU elke discriminatie op grond van nationaliteit verbiedt binnen de werkingssfeer van de verdragen, heeft het een draagwijdte die analoog is met die van de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet.

B.3.1. Om de in het arrest nr. 12/2008 uiteengezette redenen heeft het Hof aan het Hof van Justitie van de Europese Unie de volgende drie prejudiciële vragen gesteld :

« 1. Moeten de artikelen 12, eerste alinea, en 18, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, in samenhang gelezen met artikel 149, lid 1 en lid 2, tweede streepje, en met artikel 150, lid 2, derde streepje, van hetzelfde Verdrag in die zin worden geïnterpreteerd dat deze bepalingen eraan in de weg staan dat een voor het hoger onderwijs bevoegde autonome gemeenschap van een lidstaat, die geconfronteerd wordt met een toestroom van studenten uit een aangrenzende lidstaat in een aantal opleidingen van medische aard die in hoofdzaak met overheidsmiddelen worden gefinancierd, ten gevolge van een restrictief beleid in die aangrenzende lidstaat, maatregelen neemt zoals die welke vervat zijn in het decreet van de Franse Gemeenschap van 16 juni 2006 tot regeling van het aantal studenten in sommige cursussen van de eerste cyclus van het hoger onderwijs, wanneer die Gemeenschap op goede gronden aanvoert dat die situatie een buitenmatig beslag dreigt te

leggen op de overheidsfinanciën en de kwaliteit van het verstrekte onderwijs dreigt te hypothekeren ?

2. Maakt het bij de beantwoording van de *sub* 1 vermelde vraag een verschil wanneer die Gemeenschap aantoont dat die situatie ertoe leidt dat er te weinig in die Gemeenschap verblijvende studenten afstuderen om op duurzame wijze te voorzien in voldoende geschoold medisch personeel om de kwaliteit van het stelsel van volksgezondheid binnen die Gemeenschap te verzekeren ?

3. Maakt het bij de beantwoording van de *sub* 1 vermelde vraag een verschil wanneer die Gemeenschap, rekening houdende met het bepaalde in artikel 149, eerste lid, *in fine*, van het Verdrag en met artikel 13.2, c), van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, dat een *standstill*-verplichting inhoudt, opteert voor het in stand houden van een ruime en democratische toegang tot een kwaliteitsvol hoger onderwijs voor de bevolking van die Gemeenschap ? ».

B.3.2. Op die vragen heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie als volgt geantwoord bij zijn arrest van 13 april 2010 gewezen in grote kamer (C-73/08, *Bressol e.a.*) :

« 1) De artikelen 18 VWEU en 21 VWEU verzetten zich tegen een nationale regeling als in het hoofdgeding aan de orde, die het aantal studenten die niet worden beschouwd als in België verblijvende studenten die zich voor het eerst voor medische en paramedische opleidingen van instellingen van hoger onderwijs mogen inschrijven beperkt, tenzij de verwijzende rechter na beoordeling van alle door de bevoegde instanties voorgelegde relevante elementen vaststelt dat deze regeling uit het oogpunt van de doelstelling van bescherming van de volksgezondheid gerechtvaardigd is.

2) De bevoegde instanties kunnen zich niet beroepen op artikel 13, lid 2, *sub* c, van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, vastgesteld door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties op 16 december 1966, wanneer de verwijzende rechter vaststelt dat het decreet van de Franse Gemeenschap van 16 juni 2006 tot regeling van het aantal studenten in sommige cursussen van de eerste cyclus van het hoger onderwijs onverenigbaar is met de artikelen 18 VWEU en 21 VWEU ».

B.4.1. In dat arrest stelt het Hof van Justitie dat het de lidstaten vrij staat te kiezen voor een onderwijssysteem dat op de vrije toegang tot het onderwijs is gebaseerd - zonder beperking van het aantal ingeschreven studenten -, dan wel voor een systeem dat op gereguleerde toegang met een selectie van de studenten is gebaseerd. Zodra zij echter voor één van de systemen of een combinatie ervan hebben gekozen, moeten de modaliteiten van het gekozen systeem met het recht van de Unie verenigbaar zijn, en in het bijzonder met het beginsel van non-discriminatie op grond van nationaliteit (punt 29).

B.4.2. Volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie dienen de nationale autoriteiten die zich beroepen op een uitzondering op het fundamentele beginsel van vrij verkeer van personen, in elk afzonderlijk geval aan te tonen dat hun regelingen, gelet op het beoogde doel, noodzakelijk en evenredig zijn. De rechtvaardigingsgronden die een lidstaat kan aanvoeren, moeten gepaard gaan met een onderzoek van de geschiktheid en de evenredigheid van de door die lidstaat genomen beperkende maatregel, alsmede met specifieke gegevens ter onderbouwing van zijn betoog (zie in die zin HvJ, 13 november 2003, *Lindman*, C-42/02, punt 25; HvJ, 18 maart 2004, *Leichtle*, C-8/02, punt 45; HvJ, 7 juli 2005, C-147/03, *Commissie t. Oostenrijk*, punt 63). Het Hof van Justitie legt aldus een bijzondere en omstandige bewijslast bij de overheid die uitzonderingen op het beginsel van vrij verkeer invoert.

B.4.3. In zijn arrest van 13 april 2010 onderzoekt het Hof van Justitie of het onderscheid in behandeling tussen verblijvende en niet-verblijvende studenten inzake de toegang tot bepaalde onderwijsinstellingen in de Franse Gemeenschap, kan worden gerechtvaardigd op grond van buitensporige lasten voor de financiering van het hoger onderwijs, op grond van de handhaving van de homogeniteit van het hogeronderwijssysteem of op grond van dringende redenen van volksgezondheid.

B.4.4. Uit de motieven van dat arrest blijkt dat, te dezen, « de vrees voor buitensporige lasten voor de financiering van het hoger onderwijs [...] de [voormelde] ongelijke behandeling » tussen de burgers van de Europese Unie die niet de Belgische nationaliteit hebben en die welke die wel hebben « niet [kan] rechtvaardigen » (punten 46 en 51). Het Hof van Justitie verwijst daarbij naar de vaststelling dat « volgens de toelichting van de Franse Gemeenschap, zoals die blijkt uit de verwijzingsbeslissing, bij de totstandkoming van het decreet van 16 juni 2006 de financiële lasten als rechtvaardigingsgrond geen doorslaggevende rol hebben gespeeld » en dat volgens die toelichting « het onderwijs namelijk gefinancierd [wordt] volgens een ‘ systeem van gesloten enveloppe ’, waarbij het totale toegewezen bedrag geen functie is van het totale aantal studenten » (punt 50).

B.4.5. Het Hof ziet zich verplicht erop te wijzen dat het in zijn verwijzingsarrest heeft gesteld dat de situatie die was ontstaan, de overheidsfinanciën wel degelijk « dreigt » te hypothekeren. Indien de Franse Gemeenschap wordt geconfronteerd met een aanzienlijke stijging van het aantal buitenlandse studenten in de vermelde richtingen en zij de toegang tot

het onderwijs niet beperkt, zal ofwel de kwaliteit van het onderwijs verminderen, ofwel de financiering moeten worden opgetrokken.

Na de nadruk te hebben gelegd « op het belang voor de ontwikkeling van de Unie, van vrijheid van verkeer van studenten op basis van gelijkheid » had advocaat-generaal Sharpston in een slotopmerking erkend dat de EU « echter ook niet [mag] voorbijgaan aan de reële problemen die kunnen ontstaan voor lidstaten die veel studenten uit andere lidstaten ontvangen » (conclusie van de advocaat-generaal in de zaak C-73/08, punt 151). Zij was van oordeel dat « wanneer een gemeenschappelijke taal en een verschillend nationaal beleid inzake de toegang tot hoger onderwijs een zeer grote studentenmobiliteit aanmoedigen, die voor de ontvangende lidstaat tot echte problemen leidt, [...] het beslist de verantwoordelijkheid [is] van zowel de ontvangende lidstaat als de lidstaat van herkomst om actief naar een onderhandelde oplossing te zoeken die voldoet aan het Verdrag ».

Het arrest van het Hof van Justitie bevat echter geen element dat de lidstaat van herkomst van de niet-verblijvende studenten ertoe zou kunnen aanzetten om naar een onderhandelde oplossing te zoeken. In een situatie waarin een lidstaat, als gevolg van een verschillend nationaal beleid, wordt geconfronteerd met een aanzienlijke mobiliteit van studenten uit een andere lidstaat met dezelfde gemeenschappelijke taal blijkt het Verdrag geen enkele bescherming te bieden. Die vaststelling klemt des te meer wanneer het gaat om de mobiliteit van personen uit een grote lidstaat naar een kleine lidstaat, of zoals *in casu* naar een autonome gemeenschap van een kleine lidstaat, een situatie waarin de kleinere lidstaat zich aldus in een klaarblijkelijk ongelijke positie bevindt ten opzichte van de grotere lidstaat.

B.4.6. Wat de rechtvaardiging op grond van de homogeniteit van het hogeronderwijssysteem betreft, stelt het Hof van Justitie dat zeker niet van meet af aan kan worden uitgesloten dat de doelstelling om een risico voor het voortbestaan van een nationaal onderwijssysteem en de homogeniteit ervan te vermijden, een ongelijke behandeling van bepaalde studenten kan rechtvaardigen (punt 53).

B.4.7. *In casu* meent het Hof van Justitie evenwel dat de dienaangaande aangevoerde rechtvaardigingsgronden samenvallen met deze inzake de bescherming van de volksgezondheid, nu alle betrokken opleidingen onder dit gebied vallen. Zij moeten dus

uitsluitend worden getoetst aan de rechtvaardigingsgronden ontleend aan noden in verband met de bescherming van de volksgezondheid (punt 54).

B.4.8. Het voormelde verschil in behandeling kan volgens het Hof van Justitie worden verantwoord « door de [gerechtvaardigde] doelstelling die erin bestaat een kwalitatief hoogstaande, evenwichtige en voor eenieder toegankelijke medische dienstverlening te handhaven, wanneer deze bijdraagt tot de verwezenlijking van een hoog niveau van bescherming van de volksgezondheid », met dien verstande dat het verschil in behandeling « geschikt is om de verwezenlijking van deze [...] doelstelling te verzekeren » en niet verder gaat « dan nodig is ter verwezenlijking van deze doelstelling » (punten 62-63).

In zijn antwoord op de twee eerste vragen herinnert het Hof van Justitie van de Europese Unie eraan dat het aan het Grondwettelijk Hof staat om « alle door de bevoegde instanties voorgelegde relevante gegevens » te beoordelen teneinde te bepalen of de bestreden bepalingen gerechtvaardigd blijken in het licht van de doelstelling van de bescherming van de volksgezondheid door de talrijke aanwijzingen gegeven door het Europese rechtscollege te volgen.

B.5. Dienaangaande heeft het Hof van Justitie overwogen :

« 67 Dienaangaande valt niet bij voorbaat uit te sluiten dat de mogelijke kwaliteitsverlaging van de opleiding van toekomstige medische zorgverstrekkers op termijn de kwaliteit van de op het betrokken grondgebied verstrekte zorg kan aantasten, aangezien de kwaliteit van de medische of paramedische diensten op een bepaald grondgebied afhangt van de vaardigheden van de aldaar werkzame medische zorgverstrekkers.

68 Evenmin valt uit te sluiten dat een eventuele beperking van het totale aantal studenten in de betrokken opleidingen - met name om de kwaliteit van de opleiding te verzekeren - kan leiden tot een proportionele afname van het aantal afgestudeerden die op termijn de beschikbaarheid van de medische zorg op het betrokken grondgebied kunnen verzekeren, wat vervolgens invloed zou kunnen hebben op het niveau van de bescherming van de volksgezondheid. Inzake dit punt moet worden erkend dat een tekort aan medische zorgverstrekkers de bescherming van de volksgezondheid in grote problemen zou brengen, en dat ter voorkoming van dit risico vereist is dat een toereikend aantal afgestudeerden zich op dit grondgebied vestigt om er één van de betrokken medische of paramedische beroepen uit het in het hoofdgeding aan de orde zijnde decreet uit te oefenen.

69 Bij de beoordeling van deze risico's moet de verwijzende rechter eerst en vooral bedenken dat er slechts een indirect verband bestaat tussen de opleiding van toekomstige medische zorgverstrekkers en de doelstelling van de handhaving van een kwaliteitsvolle

medische zorg, die evenwichtig en voor allen toegankelijk is, en dat het om een minder sterk causaal verband gaat dan dat tussen de doelstelling van volksgezondheid en de activiteit van reeds op de markt werkzame medische zorgverstrekkers (zie de reeds aangehaalde arresten Hartlauer, punten 51 tot en met 53, en Apothekerkammer des Saarlandes e.a., punten 34 tot en met 40). De beoordeling van een dergelijk verband zal namelijk meer in het bijzonder van een prospectieve analyse, afhangen, waarbij uitgaande van vele toevallige en onzekere elementen conclusies worden getrokken, en waarbij met de toekomstige ontwikkeling van het betrokken gezondheidsgebied rekening moet worden gehouden, maar eveneens van de analyse van de aanvangssituatie, dus de huidige situatie.

70 Bij de concrete beoordeling van de omstandigheden van het hoofdgeding, moet de verwijzende rechter er bovendien rekening mee houden dat de lidstaat bij onzekerheid omtrent het bestaan en de omvang van risico's voor de bescherming van de volksgezondheid op zijn grondgebied beschermende maatregelen kan nemen zonder te moeten wachten totdat een reëel tekort aan medische zorgverstrekkers ontstaat (zie, naar analogie, reeds aangehaald arrest Apothekerkammer des Saarlandes, reeds aangehaald, punt 30 en aldaar aangehaalde rechtspraak). Hetzelfde geldt voor de risico's voor de kwaliteit van het onderwijs op dit gebied.

71 Het staat evenwel aan de bevoegde nationale autoriteiten om aan te tonen dat dergelijke risico's daadwerkelijk bestaan (zie, naar analogie, arrest Apothekerkammer des Saarlandes e.a., reeds aangehaald, punt 39). Volgens vaste rechtspraak is het namelijk een zaak van deze autoriteiten, om bij de vaststelling van een maatregel die afwijkt van een beginsel dat in het recht van de Unie is verankerd, in elk concreet geval te bewijzen dat deze maatregel geschikt is ter verzekering dat de genoemde doelstelling wordt verwezenlijkt en niet verder gaat dan daartoe nodig is. Bij de rechtvaardigingsgronden die een lidstaat kan aanvoeren moet een onderzoek zijn gevoegd van de geschiktheid en de evenredigheid van de door die lidstaat genomen beperkende maatregel, alsmede specifieke gegevens ter onderbouwing van zijn betoog (zie in die zin arrest van 18 maart 2004, Leichtle, C-8/02, Jurispr. blz. I-2641, punt 45, en arrest Commissie/Oostenrijk, reeds aangehaald, punt 63). Een dergelijke objectieve, uitvoerige en cijfermatige analyse moet met behulp van ernstige, gelijklopende en bewijskrachtige gegevens kunnen aantonen dat er daadwerkelijk risico's voor de volksgezondheid bestaan.

72 Op basis van deze analyse moet in het hoofdgeding voor elk van de negen door decreet van 16 juni 2006 bedoelde opleidingen kunnen worden beoordeeld hoeveel studenten maximaal kunnen worden opgeleid met inachtneming van de gewenste kwaliteitsnormen voor de opleiding. Bovendien moet de analyse aangeven hoeveel afgestudeerden zich binnen de Franse Gemeenschap moeten vestigen om er een medisch of paramedisch beroep uit te oefenen, ter verzekering van een toereikende beschikbaarheid van de openbare gezondheidszorg.

73 Het volstaat overigens niet dat de analyse de cijfers over de ene en de andere groep studenten meedeelt, met name op basis van de extrapolatie dat alle niet-verblijvende studenten zich na hun studies in het land waar zij vóór hun studies hun woonplaats hadden zullen vestigen om daar één van de in het hoofdgeding aan de orde zijnde beroepen uit te oefenen. Deze analyse moet dus rekening houden met de gevolgen die de groep niet-verblijvende studenten heeft op de verwezenlijking van het doel om een voldoende groot aantal medische zorgverstrekkers binnen de Franse Gemeenschap te waarborgen. Bovendien moet zij rekening houden met de mogelijkheid dat verblijvende studenten na hun studies

besluiten om hun beroep in een andere lidstaat dan het Koninkrijk België uit te oefenen. Verder moet zij ermee rekening houden, in hoeverre personen die niet in de Franse Gemeenschap hebben gestudeerd, zich er later vestigen om er een van de voornoemde beroepen uit te oefenen.

74 Het staat aan de bevoegde instanties de verwijzende rechter een analyse voor te leggen die aan deze voorwaarden voldoet.

75 In de tweede plaats dient de verwijzende rechter, indien hij van mening is dat daadwerkelijke risico's voor de bescherming van de volksgezondheid bestaan, rekening houdend met de door de bevoegde instanties verstrekte gegevens, beoordelen of de in het hoofdgeding aan de orde zijnde regeling als geschikt kan worden beschouwd om de verwezenlijking van de doelstelling van bescherming van de volksgezondheid te verzekeren.

76 In deze context dient hij met name na te gaan of een beperking van het aantal niet-verblijvende studenten daadwerkelijk het aantal afgestudeerden kan doen toenemen dat op termijn de beschikbaarheid van de gezondheidszorg binnen de Franse Gemeenschap kan verzekeren.

77 In de derde plaats moet de verwijzende rechter beoordelen of de in het hoofdgeding aan de orde zijnde regeling niet verder gaat dan nodig is om het genoemde doel te bereiken, dus of het niet met minder beperkende maatregelen kan worden bereikt.

78 Dienaangaande zij gepreciseerd dat de verwijzende rechter in het bijzonder moet nagaan of het gestelde doel van algemeen belang niet kan worden bereikt met minder restrictieve maatregelen, die erop zouden gericht zijn de studenten die binnen de Franse Gemeenschap studeren aan te moedigen om zich na hun studies aldaar te vestigen, of om buiten de Franse Gemeenschap opgeleide medische zorgverstrekkers aan te zetten om zich binnen de Franse Gemeenschap te vestigen.

79 De verwijzende rechter moet eveneens nagaan of de bevoegde instanties de verwezenlijking van deze doelstelling naar behoren hebben verzoend met de door het recht van Unie gestelde eisen, en, in het bijzonder, met de mogelijkheid voor de uit andere lidstaten afkomstige studenten om toegang te hebben tot het hoger onderwijs, welke mogelijkheid de essentie is van het beginsel van vrij verkeer van studenten (zie in die zin arrest Commissie/Oostenrijk, reeds aangehaald, punt 70). De door een lidstaat opgelegde beperkingen van de toegang tot deze opleidingen mogen dus niet verder gaan dan wat noodzakelijk is om de nagestreefde doelstellingen te bereiken en moeten een voldoende ruime toegang van deze studenten tot het hoger onderwijs mogelijk maken.

80 Uit het dossier blijkt dat niet-verblijvende studenten met interesse voor het hoger onderwijs, met het oog op hun inschrijving worden geselecteerd via een loting, die op zich geen rekening houdt met hun kennis en ervaring.

81 Het staat dus aan de verwijzende rechter om na te gaan of de selectieprocedure van niet-verblijvende studenten zich tot een loting beperkt, en indien dit het geval is, of deze selectiewijze, die niet op de bekwaamheid van de betrokken kandidaten, maar op toeval is gebaseerd, nodig blijkt om de beoogde doelstellingen te bereiken ».

B.6. Om te kunnen overgaan tot de hiervoor beschreven controles en beoordelingen heeft het Hof, bij beschikking van 6 juli 2010, de Franse Gemeenschapsregering verzocht op de volgende zes vragen te antwoorden :

« 1. Kan de Franse Gemeenschapsregering aan het Hof nauwkeurige gegevens verschaffen waaruit blijkt dat de kwaliteit van het onderwijs is afgenomen met betrekking tot elk van de negen cursussen bedoeld in artikel 3 van het decreet van 16 juni 2006 ‘ tot regeling van het aantal studenten in sommige cursussen van de eerste cyclus van het hoger onderwijs ’ - zoals geformuleerd vóór de wijziging ervan bij artikel 6 van het decreet van 18 juli 2008 ‘ tot vaststelling van de voorwaarden voor het behalen van de diploma’s van bachelor-vroedvrouw en bachelor verpleegzorg, ter versterking van de studentenmobiliteit en houdende diverse maatregelen inzake hoger onderwijs ’ - en in artikel 7 van hetzelfde decreet van 16 juni 2006, tijdens de jaren vóór de inwerkingtreding van dat decreet ?

2. Kan de Franse Gemeenschapsregering aan het Hof ‘ ernstige, gelijklopende en bewijskrachtige ’ cijfermatige gegevens verschaffen die een evaluatie mogelijk maken, voor elk van de negen voormelde cursussen, van :

a) het maximumaantal studenten die kunnen worden opgeleid aan de universiteiten of hogescholen gevestigd in de Franse Gemeenschap met naleving van de gewenste normen inzake de kwaliteit van de opleiding ?

b) het vereiste aantal gediplomeerden die zich moeten vestigen op het grondgebied van de Franse Gemeenschap om er, dankzij de opleiding waarop hun diploma betrekking heeft, een medisch of paramedisch beroep uit te oefenen teneinde een toereikende beschikbaarheid van de overeenstemmende volksgezondheidsdiensten te verzekeren ?

c) het percentage van de gediplomeerden die zich, na afloop van hun studie, vestigen op het grondgebied van de Franse Gemeenschap om er, dankzij de opleiding waarop hun diploma betrekking heeft, een medisch of paramedisch beroep uit te oefenen en het percentage van de gediplomeerden die zich, na afloop van hun studie, vestigen in een ander deel van het grondgebied van het Koninkrijk België of op het grondgebied van een andere Staat om er een dergelijk beroep uit te oefenen ?

d) voor elk van de twee categorieën van gediplomeerden die in de subvraag c) zijn omschreven, het percentage van de personen die, op het ogenblik dat zij hun cursus aanvatten, niet beschikten over een diploma secundair onderwijs uitgereikt door een onderwijsinstelling gevestigd in de Franse Gemeenschap ?

3. Kan de Franse Gemeenschapsregering aan het Hof ‘ ernstige, gelijklopende en bewijskrachtige ’ cijfermatige gegevens verschaffen die het aantal aangeven of het mogelijk maken het aantal te schatten van de personen die zich vestigen in de Franse Gemeenschap om er een van de voormelde medische of paramedische beroepen uit te oefenen dankzij een diploma dat elders is uitgereikt dan in dat deel van het Koninkrijk België ?

4. Kan de Franse Gemeenschapsregering aan het Hof concrete en nauwkeurige gegevens verschaffen die aangeven dat de beperking van de toegang van de niet-verblijvende studenten, zoals bepaald in het decreet van 16 juni 2006, tot elk van de voormelde cursussen een middel

vormt om het aantal gediplomeerden te doen toenemen dat bereid is zich te vestigen op het grondgebied van de Franse Gemeenschap om er de voormelde medische en paramedische beroepen uit te oefenen ?

5. Heeft de Franse Gemeenschap, teneinde het nagestreefde doel te bereiken, overwogen maatregelen aan te nemen om de studenten die een van de voormelde cursussen in de Franse Gemeenschap volgen, ertoe aan te moedigen zich er na afloop van hun studie te vestigen, of die ertoe zouden strekken de medische zorgverstrekkers die een gelijkwaardige cursus buiten de Franse Gemeenschap zouden hebben gevolgd, ertoe aan te zetten zich op het grondgebied van de Franse Gemeenschap te vestigen ?

6. Om welke redenen zou de Franse Gemeenschap de niet-verblijvende studenten niet kunnen selecteren die zijn toegelaten tot de inschrijving voor elk van de voormelde cursussen rekening houdend met hun bekwaamheden, die blijken uit hun kennis en hun ervaring ? ».

B.7. De voorgelegde gegevens dienen te worden onderzocht voor elk van de cursussen die leiden tot de toekenning van de in de bestreden bepalingen beoogde academische graden.

Ten aanzien van de cursussen « bachelor kinesitherapie en revalidatie » en « bachelor kinesitherapie »

B.8.1. In verband met het risico voor de volksgezondheid op het gebied van de kinesitherapie, tonen de door de Franse Gemeenschapsregering bezorgde documenten aan dat op dat gebied een werkelijk risico voor de volksgezondheid bestaat. De Regering verwijst eerst naar de « Franstalige lijst van de studies die voorbereiden op beroepen waarvoor een significant tekort aan arbeidskrachten bestaat », opgesteld door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening voor het academiejaar 2010-2011, ter uitvoering van artikel 93, § 1, eerste lid, 6°, van het koninklijk besluit van 25 november 1991 « houdende de werkloosheidsreglementering », ingevoegd bij artikel 2, B), van het koninklijk besluit van 10 juli 1998 tot wijziging van de artikelen 45 en 93 van het voormelde koninklijk besluit. Die lijst beoogt zowel de « kinesitherapie » die valt onder het « professioneel hoger onderwijs » als de kinesitherapie die valt onder het « hoger onderwijs : academisch bachelor en master (twee cycli) ». De Waalse Dienst voor Beroepsopleiding en Arbeidsbemiddeling (« FOREM ») heeft dezelfde statistische vaststelling gemaakt in juni 2010 : de kinesitherapeuten worden gerekend tot de kritische functies, en dit sinds 2006.

B.8.2. Bovendien voert de Regering aan dat de veroudering van de beschikbare praktiserende kinesitherapeuten en de huidige aspiraties van de medische zorgverstrekkers (arbeidsduurverkortung en deeltijds werk), de vervrouwelijking van het beroep en het in toenemende mate in loontrekkend verband uitoefenen van het beroep vereisen dat thans een groter aantal kinesitherapeuten door de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu worden erkend om handelingen te verrichten die gedeeltelijk door de sociale zekerheid ten laste worden genomen. Ten slotte wijst de « Union des kinésithérapeutes francophones et germanophones de Belgique » in dat verband erop dat de generatie kinesitherapeuten die voortkomen uit de naoorlogse « *babyboom* » de pensioenleeftijd bereikt.

B.8.3. Uit de berekeningen van het Waarnemingscentrum voor het hoger onderwijs blijkt dat, voor de kinesitherapeuten, jaarlijks 323 gediplomeerden zich moeten vestigen om een toereikende beschikbaarheid van hun diensten te verzekeren.

B.8.4.1. Daar een risico voor de volksgezondheid is aangetoond, dient te worden beoordeeld of de bestreden bepalingen de bescherming van de volksgezondheid kunnen waarborgen. Er dient derhalve te worden nagegaan of de beperking van het aantal niet-verblijvende studenten het mogelijk maakt het aantal kinesitherapeuten te verhogen die bereid zijn de beschikbaarheid te verzekeren van de gezondheidsdiensten die met die opleiding overeenstemmen, teneinde het tekort of op zijn minst het risico van een tekort in de Franse Gemeenschap op te vangen.

B.8.4.2. Uit de cijfergegevens die de Regering heeft voorgelegd, blijkt dat het aantal studenten die een opleiding kinesitherapie volgen aan de hogescholen, vrij stabiel is gebleven (variërend tussen 1 000 en 1 200), maar dat die stabiliteit wordt gekenmerkt door een forse daling van het aantal niet-verblijvende studenten die is gecompenseerd door een toenemende stijging van het aantal « verblijvende studenten » : vóór het decreet, in 2005-2006, bedroeg het aantal verblijvende studenten 334, tegen 880 niet-verblijvende studenten; na het decreet, in 2008-2009, is het aantal verblijvende studenten gestegen tot 734, tegenover slechts 366 niet-verblijvende studenten.

Het aantal studenten die een opleiding kinesitherapie volgen aan een universiteit, is met 40 pct. gedaald, terwijl het aantal verblijvende studenten ten opzichte van 2004-2005 is

blijven toenemen : het aantal niet-verblijvende studenten is gedaald van iets meer dan 220 tot ongeveer 60 in 2008-2009, terwijl het aantal verblijvende studenten is gestegen van ongeveer 130 in 2004-2005 tot ongeveer 210 in 2008-2009.

Overigens, het aantal studenten dat is ingeschreven voor de loting die is ingevoerd bij het bestreden decreet, is gestegen van 457 in 2006-2007 tot 611 in 2010-2011 voor de universiteiten en, voor dezelfde periodes, van 819 tot 1 860 voor de hogescholen. Indien de beperking niet zou bestaan, zouden de kwaliteit en zelfs de mogelijkheid om onderwijs in te richten ernstig in het gedrang komen.

In dat opzicht dient te worden opgemerkt dat het « Agence pour l'évaluation de la qualité de l'enseignement supérieur » in zijn verslag van september 2009 over de evaluatie van de cursus kinesitherapie vaststelt dat een ontoereikend aantal stageplaatsen in ziekenhuizen bestaan in verhouding tot het aantal studenten in sommige instellingen (vandaar een uitbreiding tot minder geschikte stageplaatsen om te voldoen aan de lesroosterverplichtingen). Volgens de Regering « zijn het, meer nog dan de opvangcapaciteit van de inrichtingen of de beschikbaarheid van de hoogleraren en het personeel, de mogelijkheden voor een praktische opleiding, die nochtans beslissend is voor een kwalitatieve opleiding, die niet onbeperkt zijn ». Zij onderstreept vervolgens dat « die praktijk niet alleen voldoende stageplaatsen vereist, maar tevens een begeleiding van die stage-activiteiten » en dat die bijgevolg rechtstreeks afhankelijk is van de beroepsactiviteit in de sectoren waartoe de diploma's toegang geven.

B.8.5. In verband met de aanwijzingen vermeld in punt 73 van het arrest van het Hof van Justitie dient te worden vastgesteld dat noch op gemeenschapsniveau, noch op federaal niveau statistieken bestaan die het mogelijk maken, per studiecycclus, een onderscheid te maken tussen de studenten die zich beroepshalve in België of in het buitenland vestigen. Een studie van de « Université libre de Bruxelles », getiteld « kadaster van de afgestudeerden », geeft evenwel hierover zeer aannemelijke informatie; thans heeft die studie betrekking op het hoger onderwijs in zijn geheel. Uitgaande van het principe dat een student van vreemde nationaliteit die zich niet bevindt in de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid gedurende 25 maanden (voor de afgestudeerden van 1999) of gedurende 13 maanden (voor de afgestudeerden van 2002) na het afstuderen aan het hoger onderwijs, België (en dus de Franse Gemeenschap)

heeft verlaten wanneer hij zijn actieve beroepsleven heeft aangevat, kan worden vastgesteld dat :

a) voor de promotie 1999, 72 pct. van de studenten afkomstig uit het hoger onderwijs buiten de universiteit en 61 pct. van diegenen afkomstig uit het universitair onderwijs met een nationaliteit van de Unie, niet in België zijn gebleven na hun studie (indien alleen rekening wordt gehouden met de Fransen bedragen die verhoudingen respectievelijk 78 pct. en 64 pct.);

b) voor de promotie 2002, 77 pct. van de studenten afkomstig uit het hoger onderwijs buiten de universiteit en 70 pct. van diegenen afkomstig uit het universitair onderwijs met een nationaliteit van de Unie, niet in België zijn gebleven na hun studie (indien alleen rekening wordt gehouden met de Fransen bedragen die verhoudingen respectievelijk 82 pct. en 69 pct.).

De Regering merkt op dat die gegevens hoe dan ook te laag worden geschat, vermits geen rekening is gehouden met de buitenlandse afgestudeerde die enkele maanden in België heeft gewerkt alvorens naar zijn land terug te keren of elders naartoe te gaan, daar die student is opgenomen in de Kruispuntbank.

Bovendien is het meer dan waarschijnlijk dat het percentage veel hoger ligt in de kinesitherapie, aangezien de voornaamste motivatie van die studenten erin bestaat het in hun Staat toegepaste quotasysteem te omzeilen.

Wat betreft de gediplomeerden die zich in het buitenland vestigen, ongeacht of zij al dan niet Belg zijn, gaat het overigens om gegevens die afhangen van buitenlandse instellingen die niet ertoe zijn gehouden in te gaan op de verzoeken om informatie van de Franse Gemeenschap; er is contact opgenomen met Frankrijk, in het bijzonder met het Ministerie van Volksgezondheid, zonder enig resultaat.

Ten slotte dient te worden opgemerkt dat de student, zodra hij zijn diploma heeft behaald, vrij is om zijn beroepsactiviteit uit te oefenen waar hij dat wil en dat hij hierover geen enkele verantwoording moet afleggen aan de Franse Gemeenschap.

B.8.6. In verband met de laatste aanwijzing vermeld onder punt 73, laatste zin, van het arrest van het Hof van Justitie in verband met het aantal personen die zich in de Franse Gemeenschap vestigen om er een functie van therapeut uit te oefenen op basis van een elders uitgereikt diploma, dient te worden opgemerkt dat het gaat om gegevens die afhangen van instellingen die niet afhangen van de Franse Gemeenschap.

Voor de gediplomeerden in het buitenland hangt de beroepserkenning af van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu waarbij die erkenning gebeurt met toepassing van de Europese richtlijn 2005/36/EG met betrekking tot de personen die hun diploma binnen de Europese Economische Ruimte en in Zwitserland hebben behaald. Naar aanleiding van een verzoek om informatie vanwege de Franse Gemeenschap heeft de betrokken FOD op 17 augustus 2010 laten weten dat de statistieken voor de kinesitherapeuten (en voor andere beroepen die vallen onder het bestreden decreet) nog niet zijn gecreëerd.

B.8.7. Uit de voorgaande elementen blijkt, ondanks de hiervoor vastgestelde lacune, dat de in het geding zijnde reglementering geschikt is om de bescherming van de volksgezondheid inzake kinesitherapie te verzekeren. Zoals blijkt uit de hiervoor vermelde cijfergegevens is de beperking van het aantal niet-verblijvende studenten gepaard gegaan met een forse stijging van het aantal verblijvende studenten die bereid zijn om op termijn de beschikbaarheid van de kinesitherapie in de Franse Gemeenschap te verzekeren. Die stijging is zeer waarschijnlijk gedeeltelijk toe te schrijven aan de aankondiging van een te verwachten tekort aan kinesitherapeuten en zij zou niet mogelijk zijn geweest zonder die beperking die, indien die niet had plaatsgehad, zou hebben geleid tot de onmogelijkheid om nog een dergelijke studie inzake kinesitherapie te organiseren, gelet op het zeer hoge aantal niet-verblijvende studenten op dat gebied (1 860) die hun opleiding willen volgen aan de instellingen van de Franse Gemeenschap, zoals vermeld in B.8.4.2.

B.8.8.1. Er moet nog worden geoordeeld, met verwijzing naar de aanwijzingen vermeld in de punten 77 tot 81 van het arrest van het Hof van Justitie, « of de in het hoofdgeding aan de orde zijnde regeling niet verder gaat dan nodig is om het genoemde doel te bereiken, dus of het niet met minder beperkende maatregelen kan worden bereikt ».

B.8.8.2. Het Hof van Justitie (punt 78 van zijn arrest) verzoekt het Hof na te gaan of het algemeen doel van volksgezondheid niet zou kunnen worden bereikt met maatregelen die erop gericht zijn de betrokken studenten, te dezen in de kinesitherapie, die binnen de Franse Gemeenschap studeren, ertoe aan te moedigen zich na hun studie aldaar te vestigen, of met maatregelen die de medische zorgverstrekkers die een cursus buiten de Franse Gemeenschap hebben gevolgd, ertoe aanmoedigen zich binnen die Gemeenschap te vestigen.

In de huidige staat van de verdeling van de bevoegdheden tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten, is de Franse Gemeenschap niet bevoegd om dergelijke maatregelen aan te nemen. Die vallen onder de bevoegdheid van de federale overheid. In de veronderstelling evenwel dat dergelijke maatregelen op federaal niveau worden genomen, zouden die niet alleen kunnen zijn gericht op de niet-verblijvende studenten, op het gevaar af discriminerend te zijn in het licht van het recht van de Europese Unie of van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Dergelijke maatregelen zouden een dubbele last doen wegen op de Belgische overheden die ertoe zouden zijn verplicht de opleiding van de niet-verblijvende studenten in ruime mate te financieren én om een deel van die studenten te financieren opdat zij hun beroep in de Franse Gemeenschap uitoefenen. De minst dure oplossing zou erin bestaan zich tot de tweede maatregel te beperken : de medische zorgverstrekkers die in het buitenland zijn opgeleid financieel aanmoedigen en het aantal studenten in de kinesitherapie op meer drastische wijze beperken, zonder onderscheid van verblijf, op het gevaar af het algemeen niveau van opleiding en van zorgverstrekking zowel binnen de Franse Gemeenschap als binnen de Europese Unie in haar geheel te verlagen.

B.8.8.3. Op grond van punt 79 van het arrest van het Hof van Justitie dient te worden nagegaan of de bevoegde overheden de verwezenlijking van de doelstelling van volksgezondheid naar behoren hebben verzoend met de door het recht van de Europese Unie gestelde eisen, met name de mogelijkheid voor de uit andere lidstaten afkomstige studenten om toegang te hebben tot het hoger onderwijs, waarbij die mogelijkheid de essentie zelf is van het beginsel van vrij verkeer van studenten; de beperkingen van de toegang tot die opleidingen mogen dus niet verder gaan dan wat noodzakelijk is om de nagestreefde doelstellingen te bereiken en moeten een voldoende ruime toegang van die studenten tot het hoger onderwijs mogelijk maken.

Een ruime toegang tot het hoger onderwijs wordt gewaarborgd aan de studenten die afkomstig zijn uit de andere lidstaten voor de cursussen die in het bestreden decreet worden beoogd. Gemiddeld bedraagt het aantal buitenlandse studenten die in de Franse Gemeenschap hoger onderwijs volgen, 10 pct.

De toegang van de niet-verblijvende studenten is alleen beperkt voor de cursus van de eerste cyclus waar het percentage van die studenten abnormaal hoog lag (van 40 tot 80 pct.). De beperking is vastgelegd op 30 pct. van het aantal studenten die, per inrichting, voor de eerste keer voor de betrokken cursus regelmatig zijn ingeschreven in de loop van het voorgaande jaar. Die beperking kan worden aangepast om in elke omstandigheid overeen te stemmen met minstens het drievoudige van het Europese gemiddelde, dat thans 2 pct. bedraagt. De toegang tot de betrokken cursussen, met name inzake kinesitherapie, is dus drie keer groter dan het gewone gemiddelde percentage in de Franse Gemeenschap en vijftien maal groter dan het gemiddelde percentage in de Europese Unie.

Het staat dus vast dat de beperking niettemin een zeer ruime toegang tot de studie in de kinesitherapie voor de studenten die afkomstig zijn van de andere lidstaten, niet verhindert. De beperking is dus geenszins onevenredig met het nagestreefde doel.

B.8.8.4. Voorts moet worden nagegaan of de procedure voor het selecteren van de niet-verblijvende studenten, die bestaat in een loting en dus toevalsgebonden is, en geen selectiewijze vormt die steunt op de bekwaamheden van de betrokken kandidaten, als noodzakelijk kan worden beschouwd om de nagestreefde doelstellingen te bereiken.

Het in het aanvankelijke ontwerp gekozen systeem was dat van de « eerst aangekomene/eerst ingeschrevene », dat sterk is bekritiseerd door de afdeling wetgeving van de Raad van State. Het werd verlaten, met name omdat de uitvoering ervan problematisch was.

De selectie op basis van het diploma brengt grote moeilijkheden met zich mee daar zij vereist dat diploma's worden vergeleken die in zeer verschillende onderwijssystemen zijn behaald. Het inrichten van een vergelijkend toegangsexamen voor de niet-verblijvende studenten zou aanzienlijke menselijke en financiële middelen vereisen, met name voor de 1 860 kandidaten van het jaar 2010-2011.

De keuze van de decreetgever stemt overeen met een sociaal beleid dat overeenstemt met de doelstellingen inzake democratisering, vrije keuze en ruime toegang tot het hoger onderwijs. De minister van Hoger Onderwijs heeft tijdens de parlementaire voorbereiding erop gewezen :

« Bij een loting worden rijken, minder rijken of armen op gelijke voet geplaatst. [...] Alle niet-verblijvende studenten die voldoen aan de toegangsvoorwaarden en waarvan wij het aantal moeten beperken, zullen gelijk behandeld worden, onder het toezicht van een deurwaarder » (C.R.I., Parlement van de Franse Gemeenschap, 13 juni 2006, nr. 17, p. 34).

De loting is een regeling die het minst voor controverserend zorgt; ze kan dus worden beschouwd als noodzakelijk om het nagestreefde doel te bereiken.

B.8.8.5. Tot besluit, in zoverre zij respectievelijk van toepassing zijn op de cursussen bedoeld in artikel 3, 1°, van het decreet van 16 juni 2006 en in artikel 7, 5°, van hetzelfde decreet, schenden de artikelen 4 en 8 van dat decreet niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 18, eerste alinea, en 21, lid 1, van het VWEU.

In die mate zijn het tweede en het derde middel niet gegrond.

Ten aanzien van de cursus « bachelor diergeneeskunde »

B.9.1.1. De feitelijke omstandigheden zijn anders in de sector van de diergeneeskunde.

De Franse Gemeenschapsregering voert niet aan dat - bij de aanneming van het decreet van 16 juni 2006 - een tekort aan dierenartsen in die Gemeenschap bestond of - thans - zou bestaan.

Bovendien geven de door haar meegedeelde gegevens en stukken niet aan dat de bescherming van de volksgezondheid in de toekomst werkelijk in het gedrang zou kunnen komen door een tekort aan dierenartsen. Een dergelijk risico zou evenwel voortvloeien uit een toestroom van buitenlandse studenten gekoppeld aan een daling van het aantal Belgische

studenten, fenomeen dat zou leiden tot een daling van het aantal dierenartsen die bereid zijn zich in de Franse Gemeenschap te vestigen om er hun beroep uit te oefenen.

B.9.1.2. De Regering voert daarentegen aan dat de aanzienlijke stijging van het aantal buitenlandse studenten ingeschreven voor de cursus « bachelor diergeneeskunde » vóór de aanneming van dat decreet een werkelijk risico voor de bescherming van de volksgezondheid vormde.

De Regering wijst erop dat, volgens het rapport over de overvloed aan studenten in de diergeneeskunde ondertekend op 8 januari 2010 door de decanen van de vier universitaire faculteiten die een onderwijs in de diergeneeskunde in de Franse Gemeenschap inrichten, het maximale aantal studenten die kunnen worden ingeschreven in elk van de jaren van de tweede cyclus van de studie die leidt tot de toekenning van de academische graad van « dierenarts » met naleving van de Europese kwaliteitsnormen, 250 bedraagt.

Luidens de conclusies van het rapport opgesteld door de « Association Européenne des Etablissements d'Enseignement Vétérinaire » (AEEEEV) naar aanleiding van een bezoek in december 2000 aan de faculteit diergeneeskunde van de « Université de Liège », waren de structuren, het aantal lesgevers en het aantal klinische gevallen beschikbaar in de omgeving van de universiteit niet aangepast aan de opleiding van een zeer groot aantal studenten en kon zulks de kwaliteit van de opleiding in veterinaire wetenschappen aantasten. In dat document werd ook gepreciseerd dat het aantal inschrijvingen aan die faculteit veel hoger lag dan het aantal inschrijvingen dat in het algemeen wordt beschouwd als optimaal om een bevredigend en doeltreffend onderwijs te verzekeren.

Dat rapport maakt het mogelijk ervan uit te gaan dat er, bij de aanneming van de bestreden bepaling, een werkelijk risico voor de volksgezondheid bestond.

B.9.2.1. Er dient bijgevolg te worden beoordeeld of de bestreden bepalingen geschikt zijn om de bescherming van de volksgezondheid te waarborgen.

Er dient in het bijzonder te worden nagegaan of de beperking van het aantal niet-verblijvende studenten in de zin van het decreet van 16 juni 2006 het mogelijk maakt de

kwaliteit van het verstrekte onderwijs te verbeteren door het aantal studenten ingeschreven voor die cursus « bachelor diergeneeskunde » te verlagen.

B.9.2.2. De beperking van het aantal niet-verblijvende studenten in de bachelor cursus heeft noodzakelijkerwijs tot gevolg het aantal studenten in de masterjaren te beperken, of minstens niet te doen toenemen, wat belangrijk is om het risico voor de bescherming van de volksgezondheid ten gevolge van de overvloed van studenten in die cyclus en de daarmee verband houdende onvoldoende vorming, uit te schakelen.

Uit de door de Franse Gemeenschapsregering verstrekte statistische gegevens van het Waarnemingscentrum voor het hoger onderwijs blijkt dat voor het eerste jaar (2008-2009) - het enige dat destijds beschikbaar was - van het einde van de eerste cyclus dat is gevolgd op de invoering van de in het geding zijnde beperking van de inschrijvingen, die doelstelling was bereikt, aangezien het aantal bachelordiploma's in diergeneeskunde 197 bedroeg, waarvan er 116 in België gedomicilieerde studenten betroffen. Uit dezelfde statistische analyse blijkt dat het aantal in België verblijvende gediplomeerden is verdubbeld ten opzichte van het aantal gediplomeerden die tot de studie waren toegelaten via het vergelijkend examen in de jaren die aan de invoering van de in het geding zijnde maatregel voorafgingen, een aantal dat, op termijn, een tekort aan beroepsbeoefenaars kon veroorzaken (67 Belgische gediplomeerden in 2006-2007 en 51 in 2007-2008). Volgens de voormelde nota van de decanen bedraagt het ideale aantal studenten dat jaarlijks in de diergeneeskunde moet worden gediplomeerd 69 teneinde te voorzien in de behoeften van de diergeneeskundige praktijk en van de andere activiteitensectoren zoals de veiligheid van de voedselketen, het onderzoek, de duurzame ontwikkeling en de internationale uitwisselings- en samenwerkingsakkoorden.

B.9.3.1. Er moet nog worden geoordeeld, met verwijzing naar de aanwijzingen vermeld in de punten 77 tot 81 van het arrest van het Hof van Justitie, « of de in het hoofdgeding aan de orde zijnde regeling niet verder gaat dan nodig is om het genoemde doel te bereiken, dus of het niet met minder beperkende maatregelen kan worden bereikt ».

B.9.3.2. Het Hof van Justitie (punt 78 van zijn arrest) verzoekt het Hof na te gaan of het algemeen doel van volksgezondheid niet zou kunnen worden bereikt met maatregelen die erop gericht zijn de betrokken studenten, te dezen in de diergeneeskunde, die binnen de Franse Gemeenschap studeren, ertoe aan te moedigen zich na hun studie aldaar te vestigen, of

met maatregelen die de medische zorgverstrekkers die een cursus buiten de Franse Gemeenschap hebben gevolgd, ertoe aanmoedigen zich binnen die Gemeenschap te vestigen.

Met betrekking tot de studie in de diergeneeskunde is die oplossing niet relevant aangezien, voor die cursus, het risico voor de volksgezondheid niet het tekort aan beroepsbeoefenaars is, maar wel de overvloed aan studenten die de kwaliteit van de opleiding in gevaar brengt.

B.9.3.3. Op grond van punt 79 van het arrest van het Hof van Justitie dient te worden nagegaan of de bevoegde overheden de verwezenlijking van de doelstelling van volksgezondheid naar behoren hebben verzoend met de door het recht van de Europese Unie gestelde eisen, met name de mogelijkheid voor de uit andere lidstaten afkomstige studenten om toegang te hebben tot het hoger onderwijs, waarbij die mogelijkheid de essentie zelf is van het beginsel van vrij verkeer van studenten; de beperkingen van de toegang tot die opleidingen mogen dus niet verder gaan dan wat noodzakelijk is om de nagestreefde doelstellingen te bereiken en moeten een voldoende ruime toegang van die studenten tot het hoger onderwijs mogelijk maken.

Een ruime toegang tot het hoger onderwijs wordt gewaarborgd aan de studenten die afkomstig zijn uit de andere lidstaten voor de cursussen die in het bestreden decreet worden beoogd. Gemiddeld bedraagt het aantal buitenlandse studenten die in de Franse Gemeenschap hoger onderwijs volgen, 10 pct.

De toegang van de niet-verblijvende studenten is alleen beperkt voor de cursus van de eerste cyclus waar het percentage van die studenten abnormaal hoog lag (van 40 tot 80 pct.). De beperking is vastgelegd op 30 pct. van het aantal studenten die, per inrichting, voor de eerste keer voor de betrokken cursus regelmatig zijn ingeschreven in de loop van het voorgaande jaar. Die beperking kan worden aangepast teneinde in elke omstandigheid overeen te stemmen met minstens het drievoudige van het Europese gemiddelde, dat thans 2 pct. bedraagt. De toegang tot de betrokken cursussen, met name inzake diergeneeskunde, is dus drie keer groter dan het gemiddelde percentage in de Franse Gemeenschap en vijftien keer groter dan het gemiddelde percentage in de Europese Unie.

Het staat bijgevolg vast dat de beperking niettemin een zeer ruime toegang tot de studie in de diergeneeskunde niet verhindert voor de studenten die afkomstig zijn van de andere lidstaten. De beperking is dus niet onevenredig met het nagestreefde doel.

B.9.3.4. Er moet nog worden nagegaan of de procedure voor het selecteren van de niet-verblijvende studenten, die bestaat in een loting en dus toevalsgebonden is, en geen selectiewijze vormt die steunt op de bekwaamheden van de betrokken kandidaten, als noodzakelijk kan worden beschouwd om de nagestreefde doelstellingen te bereiken.

Het in het aanvankelijke ontwerp gekozen systeem was dat van de « eerst aangekomene/eerst ingeschrevene », dat sterk is bekritiseerd door de afdeling wetgeving van de Raad van State. Het werd verlaten, met name omdat de uitvoering ervan problematisch was.

De selectie op basis van het diploma brengt grote moeilijkheden met zich mee daar zij vereist dat diploma's worden vergeleken die in zeer verschillende onderwijssystemen zijn behaald. Het inrichten van een vergelijkend toegangsexamen voor de niet-verblijvende studenten zou aanzienlijke menselijke en financiële middelen vereisen, met name voor de 767 kandidaten van het jaar 2010-2011.

De keuze van de decreetgever stemt overeen met een sociaal beleid dat overeenstemt met de doelstellingen inzake democratisering, vrije keuze en ruime toegang tot het hoger onderwijs. De minister van Hoger Onderwijs heeft tijdens de parlementaire voorbereiding erop gewezen :

« Bij een loting worden rijken, minder rijken of armen op gelijke voet geplaatst. [...] Alle niet-verblijvende studenten die voldoen aan de toegangsvoorwaarden en waarvan wij het aantal moeten beperken, zullen gelijk behandeld worden, onder het toezicht van een deurwaarder » (*C.R.I.*, Parlement van de Franse Gemeenschap, 13 juni 2006, nr. 17, p. 34).

De loting is een regeling die het minst voor controversen zorgt; ze kan dus worden beschouwd als noodzakelijk om het nagestreefde doel te bereiken.

B.9.3.5. Tot besluit, in zoverre het van toepassing is op de cursus bedoeld in artikel 3, 2°, van het decreet van 16 juni 2006, schendt artikel 4 van dat decreet niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 18, eerste alinea, en 21, lid 1, van het VWEU.

In die mate zijn het tweede en het derde middel niet gegrond.

Ten aanzien van de cursussen « bachelor vroedvrouw », « bachelor ergotherapie », « bachelor logopedie », « bachelor podologie-podotherapie », « bachelor audiologie » en « opvoeder gespecialiseerd in de psycho-opvoedende begeleiding »

B.10. Artikel 7, 1°, van het decreet van 16 juni 2006, zoals het luidde toen de onderhavige beroepen tot vernietiging zijn ingesteld, gaf aan dat artikel 8 van hetzelfde decreet van toepassing was op de cursus die leidde tot de toekenning van de academische graad van « bachelor vroedvrouw », in het Frans « Accoucheuse-bachelier ».

De benaming van die graad is sindsdien in het Frans gewijzigd, zodat artikel 7, 1°, van het decreet van 16 juni 2006, sinds de wijziging ervan bij artikel 47 van het decreet van 9 mei 2008 « tot versterking van de coherentie van het hoger onderwijs en voor de administratieve vereenvoudiging in het universitair hoger onderwijs en het hoger onderwijs buiten de universiteit » (in werking getreden op 3 juli 2008 luidens artikel 55 van hetzelfde decreet), in het Frans de graad « Bachelier-Sage-femme » beoogt.

B.11.1. De Franse Gemeenschapsregering deelt geen nauwkeurige gegevens mee waaruit blijkt dat de kwaliteit van het onderwijs in de cursussen die leiden tot de toekenning van de academische graden van « bachelor vroedvrouw », « bachelor ergotherapie », « bachelor logopedie », « bachelor podologie-podotherapie », « bachelor audiologie » en « opvoeder gespecialiseerd in de psycho-opvoedende begeleiding » is afgenomen gedurende de academiejaren die zijn voorafgegaan aan de inwerkingtreding van het decreet van 16 juni 2006.

De Franse Gemeenschapsregering deelt evenmin gegevens mee over het maximumaantal studenten die gelijktijdig een opleiding kunnen volgen in het kader van elk van die cursussen in de Franse Gemeenschap.

Het Hof beschikt dus niet over gegevens om, overeenkomstig de aanwijzingen van het Hof van Justitie van de Europese Unie, te kunnen nagaan of een eventuele daling van de kwaliteit van het onderwijs in die cursussen een werkelijk risico voor de volksgezondheid vormde of vormt.

B.11.2. Bovendien voert de Franse Gemeenschapsregering niet aan dat - bij de aanneming van het decreet van 16 juni 2006 - een tekort aan houders van één van de voormelde diploma's in de Franse Gemeenschap bestond of - thans - zou bestaan.

Zij legt trouwens geen enkel document voor waaruit blijkt dat de bescherming van de volksgezondheid in de toekomst daadwerkelijk in het gedrang zou kunnen komen door een dergelijk tekort.

Het Hof beschikt dus niet over gegevens om, overeenkomstig de aanwijzingen van het Hof van Justitie van de Europese Unie, te kunnen nagaan of een eventueel tekort aan die gediplomeerden een werkelijk risico voor de volksgezondheid vormde of vormt.

B.11.3. In zoverre het van toepassing is op de cursussen beoogd in artikel 7, 1°, 2°, 3°, 4°, 6° en 7°, van het decreet van 16 juni 2006, schendt artikel 8 van dat decreet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 18, eerste alinea, en 21, lid 1, van het VWEU.

Het tweede en het derde middel zijn in die mate gegrond.

Om die redenen,

het Hof

- vernietigt artikel 8 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 16 juni 2006 tot regeling van het aantal studenten in sommige cursussen van de eerste cyclus van het hoger onderwijs, behalve in zoverre het van toepassing is op artikel 7, 5°, van hetzelfde decreet;
- verwerpt de beroepen voor het overige.

Aldus uitgesproken in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 31 mei 2011.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

M. Melchior